

PER AANGETEKENDE POST EN E-MAIL

[VERTROUWELIJK]

Onderwerp

Beslissing op het bezwaar van Erez Corporate Service B.V.

Geachte heer [VERTROUWELIJK]

Hierbij ontvangt u de beslissing van De Nederlandsche Bank N.V. (**DNB**) op het door u namens Erez Corporate Service B.V. (Erez) ingediende bezwaarschrift van 5 juni 2024, zoals aangevuld op 19 juli 2024 (**Bezwaarschrift**). Het Bezwaarschrift is gericht tegen het besluit van DNB van 25 april 2024 (kenmerk: [VERTROUWELIJK]; het **Primaire Besluit**), waarbij DNB aan Erez een last onder dwangsom heeft opgelegd.

De beslissing op bezwaar luidt als volgt: DNB verklaart het bezwaar **ongegrond** en laat het Primaire Besluit in stand, onder aanvulling van de motivering zoals opgenomen in dit besluit.

Hieronder wordt uiteengezet hoe DNB tot deze beslissing is gekomen.

De Nederlandsche Bank N.V.

[VERTROUWELIJK]

Directeur

Postbus 98

1000 AB Amsterdam

+31 20 524 91 11

www.dnb.nl

Handelsregister 3300 3396

BTW: NL003569056B01

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Inhoudsopgave

1. **Procesverloop** 3

2. **Het Primaire Besluit**..... 4

3. **Gronden van bezwaar** 5

4. **Heroverweging van het Primaire Besluit**..... 6

 4.1 **Bezwaargrond i: geen overtreding**..... 6

 4.2 **Bezwaargrond ii: strijd met het lex-certabeginsel** 33

 4.3 **Bezwaargrond iii: DNB is uit op boeteoplegging, niet normoverdracht**..... 34

 4.4 **Bezwaargrond iv: strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel ...** 35

 2.1 **Conclusie** 36

5. **Beslissing op bezwaar** 37

6. **Proceskostenvergoeding**..... 37

7. **Beroep** 37

Bijlage 1: [VERTROUWELIJK] 38

Bijlage 2: Wettelijk kader 39

Datum
3 december 2024

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

1. Procesverloop

1. Op 21, 22 en 23 januari 2020 heeft DNB op het kantoor van Erez een onderzoek verricht gericht op naleving van de Wet toezicht trustkantoren 2018 (Wtt 2018), het Besluit Toezicht trustkantoren 2018 (Btt 2018), de Regeling toezicht trustkantoren 2018, de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft), de Sanctiewet 1977 en de Regeling toezicht Sanctiewet 1977.
2. Nadat DNB Erez op 6 oktober 2020 haar definitieve bevindingen van het onderzoek had gestuurd, heeft zij Erez bij besluit van 3 juli 2021 een aanwijzing gegeven. Dit aanwijzingsbesluit bevat een aantal gedragslijnen, gericht op – kort samengevat en voor zover hier van belang – aanpassing en actualisering van de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA), aanpassing en actualisering van het procedurehandboek, het door de compliancefunctie laten opstellen van een risicogebaseerd werkprogramma, het bewerkstelligen dat de auditfunctie op onafhankelijke wijze wordt uitgevoerd, het laten uitvoeren door de auditfunctie van een controle over kalenderjaar 2020, het in overeenstemming brengen van alle dienstverleningsdossiers (DVD's) met de vereisten van hoofdstuk 4 en 5 van de Wtt 2018 en het maandelijks schriftelijk informeren van DNB over de voortgang.
3. Bij besluit van 20 januari 2022 heeft DNB aan Erez een bestuurlijke boete opgelegd van EUR 95.000,- omdat Erez heeft nagelaten in het kalenderjaar 2019 een controle door de auditfunctie te laten uitvoeren.
4. Erez heeft zowel tegen het aanwijzingsbesluit als tegen de opgelegde bestuurlijke boete bezwaar gemaakt. DNB heeft het bezwaar tegen de aanwijzing bij besluit van 31 januari 2022 ongegrond verklaard, waarbij ze de aanwijzing voor wat betreft alle onderdelen met uitzondering van die onder iv. en v. heeft gehandhaafd. Het bezwaar tegen de boete heeft DNB bij besluit van 14 juli 2022 ongegrond verklaard. Tegen beide besluiten op bezwaar heeft Erez beroep ingesteld bij de rechtbank Rotterdam.
5. Op 28 februari 2022 heeft Erez DNB bericht dat zij de opvolging van de gedragslijnen uit de aanwijzing op die datum heeft afgerond.
[VERTROUWELIJK]
6. DNB heeft bij brief van 25 april 2022 validatieonderzoek naar de naleving van de aanwijzing aangekondigd en in verband hiermee van Erez een lijst met doelenvennootschappen gevraagd, waaruit DNB een selectie kan maken voor dossieronderzoek. Na ontvangst van die lijst heeft DNB acht dienstverleningsdossiers opgevraagd, die Erez op 19 mei 2022 heeft ontvangen. Het ging om de volgende dossiers: [VERTROUWELIJK]. Op 4 en 5 juli 2022 heeft DNB validatieonderzoek ter plaatse gedaan op het kantoor van Erez. Ook heeft DNB onderzocht in hoeverre Erez voldoet aan de Sanctiewet 1977 en de daaraan verbonden regelgeving.
7. Op 6 december 2022 heeft DNB een toezichtgesprek gevoerd met Erez en na afloop daarvan de brief met voorlopige bevindingen van het onder 6. genoemde onderzoek aan Erez overhandigd. Op 27 januari 2023 heeft Erez haar schriftelijke reactie op deze voorlopige bevindingen aan DNB gestuurd.
8. Bij wijzigingsbesluit van 20 januari 2023 heeft DNB het besluit op bezwaar herroepen voor zover hierbij [VERTROUWELIJK] is gehandhaafd.
9. Bij brief van 3 april 2023 heeft DNB haar definitieve bevindingen aan Erez gestuurd. Bij brief van 11 december 2023 heeft DNB Erez een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom gestuurd. Op 11 januari 2024 heeft Erez haar schriftelijke zienswijze (met 24 bijlagen) gegeven op dit

Datum
3 december 2024

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

voornemen. Bij e-mail van 26 januari 2024 heeft DNB Erez om nadere informatie verzocht, die zij op 5 februari 2024 heeft verstrekt.

10. Bij het primaire besluit heeft DNB Erez een last onder dwangsom met vier lastonderdelen gestuurd en haar een termijn van zes maanden geboden, eindigend op 26 oktober 2024, om aan de last te voldoen. Indien Erez niet binnen die termijn volledig aan de last voldoet, verbeurt zij een dwangsom van EUR 25.000,- per niet nagekomen lastonderdeel (in totaal EUR 100.000,-).
11. Tegen het primaire besluit heeft Erez op 5 juni 2024 bezwaar gemaakt. De gronden van het bezwaar heeft zij op 19 juli 2024 aangevuld.
12. Op 24 september 2024 heeft een hoorzitting plaatsgevonden, waar Erez, bijgestaan door haar gemachtigde, is verschenen. [VERTROUWELIJK]
13. Bij uitspraak van 7 oktober 2024 heeft de rechtbank Rotterdam het door Erez ingestelde beroep tegen het besluit op bezwaar inzake de opgelegde bestuurlijke boete alleen gegrond verklaard op het punt van overschrijding van de redelijke termijn in de rechterlijke fase en op die grond de boete gematigd met 5% tot EUR 90.250,-. De overige beroepsgronden van Erez zijn verworpen.
Bij uitspraak van dezelfde datum heeft de rechtbank Rotterdam – voor zover hier van belang – de meeste beroepsgronden van Erez gericht tegen de aanwijzing, voor zover gehandhaafd in bezwaar en nadien herzien, verworpen, met uitzondering van die welke zag overschrijding van de redelijke termijn. In verband met overschrijding van de redelijke termijn in de rechterlijke fase heeft de rechtbank Erez, ten laste van de Staat, een vergoeding toegekend van EUR 1.000,-.
14. Bij e-mails van 8 oktober 2024 heeft DNB Erez een aantal opties voorgelegd over het vervolg van de onderhavige bezwaarprocedure. In reactie op een vraag van Erez bij e-mail van 9 oktober 2024 heeft DNB een van de opties nader gespecificeerd. Bij e-mail van 13 oktober 2024 heeft Erez, onder toezending van nieuwe versies van de SIRA en het procedurehandboek, ingestemd met verlenging van de termijn voor het beslissen op bezwaar tot uiterlijk 20 november 2024.
15. Bij e-mails van 19 en 20 november 2024 is DNB met Erez een nader uitstel overeengekomen tot 4 december 2024.

Datum
3 december 2024

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

2. Het Primaire Besluit

16. In het primaire besluit heeft DNB, met verwijzing naar haar bevindingen uit het validatieonderzoek volgend op het aanwijzingsbesluit, vastgesteld dat Erez diverse bepalingen van de Wtt 2018 en het Btt 2018 overtreedt. DNB heeft tekortkomingen vastgesteld in de SIRA, het procedurehandboek, het uitgevoerde cliëntenonderzoek en het onderzoek naar integriteitrisico's. Met de last onder dwangsom draagt DNB Erez op om de geconstateerde overtredingen binnen zes maanden volledig te beëindigen.
17. Meer specifiek heeft DNB Erez opgedragen de overtredingen te beëindigen door:
 1. In haar SIRA zorg te dragen voor een instellingsspecifieke identificatie en beoordeling van integriteitrisico's die gepaard gaan met de bedrijfsvoering en dienstverlening van Erez en zorg te dragen voor een beschrijving van de wijze waarop ze de integriteitrisico's mitigeert;
 2. Het procedurehandboek aan te passen zodat dit de procedures bevat die ingevolge artikel 14, vierde lid, Wtt 2018 in samenhang met artikel 16 Btt 2018 vereist zijn;
 3. (i) Ten aanzien van alle cliënten en doelvennootschappen waarmee Erez een zakelijke relatie aangaat of continueert te onderzoeken of aan de

dienstverlening integriteitrisico's zijn verbonden en aan de hand van de uitkomsten van het cliëntenonderzoek zich ervan te vergewissen dat die integriteitrisico's adequaat zijn ondervangen, en (ii) voor iedere cliënt over een acceptatiememorandum te beschikken waarin de uitkomst van het cliëntenonderzoek, het onderzoek naar de verbonden integriteitrisico's en de mate waarin deze zijn ondervangen in samenhang tot elkaar zijn beschreven, en waarin de aanvaarding van de cliënt tot uitdrukking is gebracht (artikel 26, eerste tot en met derde lid, Wtt 2018);

4. Ten aanzien van alle cliënten en doelvennootschappen waarmee Erez een zakelijke relatie aangaat of continueert:

- (i) de herkomst van het vermogen van de doelvennootschap vast te stellen
- (ii) de vermogenspositie van de Ultimate Beneficial Owner (UBO) van de doelvennootschap zoveel mogelijk met zekerheid vast te stellen:
- (iii) zoveel mogelijk met zekerheid te bepalen dat het vermogen van de doelvennootschap en de UBO uit legitieme bron afkomstig is;
- (iv) de strekking vast te stellen waarmee de structuur van de groep waartoe de doelvennootschap behoort is opgezet (artikel 27, tweede lid, aanhef en onder c, d, e en i, Wtt 2018).

18. De termijn waarbinnen aan de last moet zijn voldaan eindigt op 26 oktober 2024. Indien binnen de begunstigingstermijn niet of niet volledig aan de last is voldaan, verbeurt Erez met ingang van 27 oktober 2024 een dwangsom van EUR 25.000,- per lastonderdeel (zoals hierboven genummerd), met een maximum van EUR 100,000,-.

3. Gronden van bezwaar

19. Erez heeft, samengevat, de volgende bezwaargronden geformuleerd:
 - i. Geen overtreding
20. Volgens Erez zijn de vier gedragslijnen in het Primaire Besluit niet gebaseerd op enige overtreding van de Wtt 2018 of het Btt 2018, althans geen zodanige overtreding dat de oplegging van een last onder dwangsom gerechtvaardigd is.
 - i a. SIRA
21. Erez is van mening dat haar SIRA aan de wettelijke eisen voldoet. DNB heeft bij haar andersluidende oordeel ten onrechte niet alle door Erez aangeleverde documenten betrokken, waaronder met name het aanvullende CRS-document (Client Risk Score-document).
 - i b. Procedurehandboek
22. Erez voert aan dat zij per 1 juli 2024 een gewijzigd procedurehandboek heeft ingediend en dat daarin de in de last aangehaalde bevindingen zijn hersteld en moeten vervallen.
 - i c. Tekortkomingen in de naleving van artikel 27 Wtt 2018
23. Erez bestrijdt de bevindingen van DNB ten aanzien van de zeven onderzochte doelvennootschappen¹ op het punt van de herkomst van het vermogen van de doelvennootschappen en de legitimiteit van de herkomst van dat vermogen. Hetzelfde geldt voor de bevindingen van DNB inzake de vermogenspositie van de UBO en de legitimiteit van de vermogenspositie van de UBO in zeven dossiers. Ook heeft Erez zich gekeerd tegen de bevindingen van DNB met betrekking tot zes doelvennootschappen² op het punt van het vaststellen van de strekking waarmee de structuur van de groep waartoe de doelvennootschap behoort, is opgezet.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

¹ [VERTROUWELIJK]

² [VERTROUWELIJK]

- i c. Tekortkomingen in de naleving van artikel 26 Wtt 2018
24. Erez verzet zich per onderzochte doelvennootschap tegen de bevindingen van DNB op het punt van de vraag of aan de dienstverlening integriteitsrisico's zijn verbonden, of die risico's adequaat zijn ondervangen, en of een en ander op adequate wijze in het acceptatiememorandum is vastgelegd.
- ii. Strijd met het lex-certabeginsel
25. Erez betoogt dat als al sprake zou zijn van overtredingen, dit normen betreft waarvan de inhoud en reikwijdte niet aan Erez bekend konden zijn.
- iii. DNB is uit op boeteoplegging, niet op normoverdracht
26. Erez voert verder aan dat het optreden van DNB niet gericht lijkt te zijn op normoverdracht, zodat aannemelijk is dat Erez dwangsommen zal verbeuren. Daardoor heeft dit besluit meer weg van een boete. DNB heeft volgens Erez de op 5 februari 2024 toegezonden herziene SIRA, het CRS document, het procedurehandboek en de informatie inzake de compliance formulieren ten onrechte niet bij haar beoordeling betrokken.
- iv. Strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel
27. Erez stelt dat DNB de systematiek van het in vier delen splitsen van de dwangsom en de hoogte van de dwangsommen niet heeft toegelicht.

Datum
3 december 2024

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

4. Heroverweging van het Primaire Besluit

28. DNB heeft het Primaire Besluit naar aanleiding van de bezwaren op grond van artikel 7:11 Algemene wet bestuursrecht (Awb) heroverwogen. DNB heeft beoordeeld of zij ten tijde van het Primaire Besluit op juiste gronden heeft besloten om een last onder dwangsom op te leggen. Daarnaast heeft DNB, voor zover relevant, feiten en omstandigheden die zich na het Primaire Besluit hebben voorgedaan betrokken bij de heroverweging.
29. In bijlage 2 is de wet- en regelgeving opgenomen die voor de beoordeling van het bezwaar tegen het Primaire Besluit met name van belang is.
30. DNB gaat hieronder puntsgewijs in op de bezwaargronden, waarbij zij de gronden opgenomen in het aanvullend bezwaarschrift gecombineerd zal behandelen met die in de uitgebreide bijlage. Wat betreft de volgorde zal DNB eerst ingaan op de vraag of DNB terecht heeft vastgesteld dat sprake was van overtredingen. Daarna zal DNB ingaan op de overige, meer algemene bezwaargronden.

4.1 Bezwaargrond i: geen overtreding

31. Erez betoogt dat de vier onderdelen van de last onder dwangsom niet gegrond kunnen worden op enige overtreding van de Wtt 2018 of het Btt 2018, althans geen zodanige overtreding dat deze aanleiding kan zijn voor het opleggen van een last onder dwangsom. Zij werkt dit voor de vier onderdelen van de last onder dwangsom uit in zowel het aanvullend bezwaarschrift als de bijlage daarbij.

4.1.1 Bezwaargrond i a: SIRA

32. De wet schrijft volgens Erez niet voor dat de SIRA een overkoepelend beeld moet geven en evenmin dat de effectiviteit van de SIRA moet worden getoetst. Ook is nergens voorgeschreven dat de SIRA instellingsspecifiek moet zijn, volgens Erez, en dat een koppeling moet worden gelegd tussen de verplichting en de concrete situatie van het trustkantoor.
33. Voor zover DNB wel terecht zou stellen dat de SIRA overkoepelend moet zijn, verwijst Erez naar haar CRS-document, waarvan zij verschillende versies aan DNB heeft overgelegd maar waarop DNB niet heeft gereageerd. Erez stelt in

dit cliëntrelatiesysteem alle elementen en kenmerken van de doelvennootschappen te hebben uitgewerkt, en daarin procedures, met name met betrekking tot risicomitigerende maatregelen, te hebben opgenomen.

34. Volgens Erez leidt de opstelling van DNB ertoe dat er altijd wel kritiek geuit kan worden op de SIRA, omdat alle individuele risico's ten aanzien van alle cliënten en verbonden personen daarin zouden moeten terugkomen. De wet vereist dat echter niet, aldus Erez. In dat verband merkt Erez op niet in te zien waarom het voorkomen van diverse onderdelen en bestuurders van [VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK] in de Panama, Paradise en Pandora Papers een risico zou opleveren dat in de SIRA geadresseerd zou moeten worden; dat geldt ook voor de handel in sportpaarden, aldus Erez. Ook wijst Erez erop dat DNB ten onrechte stelt dat de aanwezigheid van 'intercompany loans' leidt tot een verhoging van het risico op 'loan back constructies'. Volgens Erez haalt DNB hier en op een aantal andere plaatsen in het Primaire Besluit de SIRA en analyse van integriteitsrisico's door elkaar.
35. Daarnaast wijst Erez op de rol van de compliance officer, die per kwartaal een beoordeling doet van de effectiviteit van de risicoanalyse en risicomitigerende maatregelen. Tot slot verwijst Erez ook naar een lijst van wijzigingen/scenario's die zij naar aanleiding van de bevindingen van DNB in haar SIRA heeft opgenomen.

Reactie DNB

36. DNB zal hieronder eerst ingaan op de algemene bezwaargronden inzake de SIRA en op de situatie ten tijde van het Primaire Besluit, waarin zij de SIRA van 26 april 2023 en de op 5 februari 2024 ingediende herziene SIRA van 22 december 2023 heeft beoordeeld.
Daarna zal zij separaat, op basis van de op 14 oktober 2024 ingediende aangepaste SIRA, beoordelen hoe de situatie nu is.

SIRA's van 26 april 2023 en 22 december 2023

37. Het betoog van Erez over de onduidelijkheid van de wettelijke normen inzake de SIRA vormt een herhaling van datgene wat Erez heeft aangevoerd in haar zienswijze gericht tegen de voorgenomen aanwijzing. Ook toen heeft Erez gesteld dat zij niet inziet waar in de regelgeving wordt geëist dat de SIRA een overkoepelend beeld moet geven en instellingsspecifiek moet zijn. DNB heeft in het Primaire Besluit hierop gereageerd en uitgebreid uiteengezet (in randnummers 187 – 193) op grond waarvan zij meent dat de wettelijke eisen dat wel vereisen. Erez gaat hier niet gemotiveerd op in, maar herhaalt slechts haar eerder geuite stellingen. Nu Erez het standpunt van DNB niet gemotiveerd weerlegt en DNB ook overigens geen aanleiding heeft om op dat punt anders te oordelen, verwijst DNB in de eerste plaats naar haar overwegingen in het Primaire Besluit.
38. Verder herhaalt DNB kort samengevat dat uit artikel 14, derde lid, van de Wtt 2018 en artikel 10, aanhef en onder a, van het Btt 2018 en de toelichting op die bepalingen in voldoende mate blijkt dat de SIRA betrekking moet hebben op alle risico's waarmee een trustkantoor te maken kan krijgen. In artikel 14, derde lid, Wtt 2018 wordt in dit verband gesproken over het maken van een analyse van 'de risico's'; in artikel 10 Btt 2018 wordt, meer specifiek, gesproken over een analyse van de 'integriteitsrisico's'. Laatstgenoemd begrip heeft gezien de definitiebepaling in de Wtt 2018 een ruime betekenis. De SIRA is dus bedoeld om alle (integriteit)risico's waarmee een trustkantoor geconfronteerd kan worden in kaart te brengen, te analyseren en te waarderen. De SIRA vormt daarmee het startpunt voor het voldoen aan de norm van beheerste en integere bedrijfsvoering. De SIRA kan alleen die rol vervullen als het trustkantoor alle potentiële risico's die voor het

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

trustkantoor relevant zijn in beeld heeft, beoordeelt en waar nodig mitigeert.

39. Dat de woorden 'overkoepelend beeld' niet letterlijk in de door DNB aangehaalde passage uit de toelichting op de Wtt 2018 in randnummer 191 van het Primaire Besluit terugkomen, laat onverlet dat die bewoordingen een accurate weergave vormen van de betekenis van die passage: het trustkantoor moet door middel van de SIRA al zijn risico's volledig en compleet in beeld hebben. Het in de SIRA in kaart brengen, analyseren en waarderen van alle (integriteit)risico's waarmee een trustkantoor geconfronteerd kan worden, vormt de basis voor het daarop baseren van beleid, procedures en maatregelen. In jurisprudentie is bevestigd dat deze eisen uit de regelgeving voortvloeien.³
40. In randnummer 197 van het Primaire Besluit heeft DNB een aantal voorbeelden gegeven van integriteitsrisico's die niet in de SIRA benoemd zijn, maar zich wel voordoen in de portefeuille van Erez. Eén van die voorbeelden is dat diverse onderdelen en bestuurders van onderdelen van de structuur van [VERTRouwELIJK] en [VERTRouwELIJK] in de Panama, Paradise en Pandora Papers voorkomen en dat dat niet door Erez als risico is benoemd. DNB deelt niet het standpunt van Erez dat de individuele risico's van de cliënten van Erez daarin niet zouden moeten terugkomen. Zoals hiervoor is toegelicht, moet de SIRA juist een algeheel, overkoepelend beeld geven van alle risico's en instellingsspecifiek zijn. Een overkoepelend beeld betekent ook dat inzicht bestaat in de gecombineerde risico's die zich bij doelvennootschappen kunnen voordoen.
41. De genoemde drie papers bevatten de resultaten van onderzoeken door een internationaal consortium van onderzoeksjournalisten naar mogelijk misbruik dat diverse prominente personen (zoals politici, wereldleiders, miljardairs etc.) hebben gemaakt van offshore structuren in belastingparadijzen om bezittingen en vermogensbestanddelen te verhullen.⁴ Dat in enkele dienstverleningsdossiers onderdelen en bestuurders in deze papers voorkomen, levert een relevant integriteitsrisico op dat Erez in de SIRA zou moeten adresseren. In de SIRA zou Erez moeten toelichten hoe zij een dergelijk risico analyseert, waardeert en, indien nodig, mitigeert.
42. Wat betreft de handel in sportpaarden, heeft DNB in het Primaire Besluit toegelicht, met een verwijzing naar een publicatie van het Anti Money Laundering Centre (AMLC), het kennis- en expertisecentrum van de FIOD, dat met dergelijke handel een witwasrisico is gemoeid. Ook een dergelijk risico, dat specifiek is voor de portefeuille van Erez, zou in de SIRA moeten worden geanalyseerd, gewaardeerd, en, indien nodig, gemitigeerd.
43. Ook over 'loan-back' constructies heeft het AMLC informatie gegeven (zie noot 26 en noot 35 in het Primaire Besluit).⁵ Bij een dergelijke constructie gaat het om de situatie dat het lijkt alsof een betrokkene legaal geld verkrijgt via een lening van een andere partij; dit kan echter om crimineel geld gaan dat de betrokkene via een netwerk van bedrijven aan zichzelf leent. Gelet hierop volgt DNB Erez niet waar zij stelt dat het voorkomen van 'intercompany loans' niets zou zeggen over verhoging van het risico op 'loan-back' constructies.
44. In de portefeuille van Erez is bij een aantal doelvennootschappen sprake van een situatie, waarin het risico bestaat dat de UBO via aan hem gelieerde vennootschappen geld leent aan zichzelf en dat er daarom sprake kan zijn van witwassen. DNB verwijst naar randnummers 246, 259, 273 en 320 van het Primaire Besluit. Hoewel Erez dit risico deels in haar SIRA heeft verwerkt, zoals toegelicht in randnummer 200 van het Primaire Besluit, heeft DNB ook

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTRouwELIJK]

³ Vgl. rechtbank Rotterdam 12 juli 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:6117, r.o. 9.2 e.v.

⁴ <https://www.dnb.nl/nieuws-voor-de-sector/toezicht-2022/wat-moeten-instellingen-doen-met-de-pandora-papers/>

⁵ <https://www.amlc.nl/wp-content/uploads/2023/07/Witwassen-wat-is-dat-versie-2018.pdf>

vastgesteld dat voor twee doelvennootschappen de voorgestelde mitigerende maatregel niet werkt. De stelling van Erez dat DNB ten onrechte stelt dat de aanwezigheid van 'intercompany loans' leidt tot een verhoging van het risico op 'loan back' constructies is niet gemotiveerd en werpt dan ook geen ander licht op de hiervoor aangehaalde overwegingen uit het Primaire Besluit, zodat DNB deze handhaaft.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

45. Wat het door Erez genoemde CRS-systeem betreft, merkt DNB op dat Erez ten onrechte aanvoert dat DNB daarnaar niet zou hebben gekeken. Zoals in randnummer 174 van het Primaire Besluit is vermeld heeft DNB dit stuk evenals de overige op 5 februari 2024 toegestuurde documenten bij haar beoordeling van de zienswijze betrokken. Anders dan Erez betoogt, geeft het CRS-document geen overkoepelend beeld van de integriteitrisico's. Er zijn vooral veel risicoverhogende factoren in dit document opgenomen; zo wordt daarin vermeld dat sprake is van sancties, dat men actief is in bepaalde landen, dat het doel van 85 van de doelvennootschappen is een 'fiscale reden', dat er 43 doelvennootschappen zijn zonder bankrekening en 10 doelvennootschappen waar een andere bestuurder zelfstandig transacties kan uitvoeren. Er is echter niet aan toegevoegd tot welke integriteitrisico's, zoals sanctieontwijking, witwassen, belastingontduiking of terrorismefinanciering, dit kan leiden. Het CRS-document kan een goede basis zijn voor een 'organisatieschets'⁶, maar is niet de analyse die in een SIRA moet worden gemaakt. In het SIRA-document van 22 december 2023 worden de risicoverhogende factoren herhaald, maar ook in dat document worden hieraan geen integriteitrisico's verbonden.
46. Voor zover Erez betoogt dat, gezien de toetsing per kwartaal en de vervolgacties van haar compliance officer, datgene wat DNB in randnummers 192 en 193 van het Primaire Besluit heeft opgenomen onjuist is, berust dat op een onjuiste lezing van die passages. In die alinea's zet DNB, onder verwijzing naar tekst en toelichting van artikel 10 Btt 2018, uiteen welke functies een SIRA vervult, waarbij ook wordt benoemd dat een periodieke toetsing van de effectiviteit daarvan moet plaatsvinden. DNB constateert hier echter niet, en elders in het Primaire Besluit evenmin, dat een dergelijke toets bij Erez niet zou plaatsvinden. Om die reden laat DNB de opmerkingen ten aanzien van de compliance officer verder onbesproken.
47. De slotsom uit het voorgaande is dat het betoog van Erez niet slaagt. DNB handhaaft haar conclusie dat de SIRA's van 26 april 2023 en 22 december 2023 niet voldoen aan artikel 14, derde lid, Wtt 2018 en artikel 10 van het Btt 2018.

SIRA's van 25 juni 2024 en 14 oktober 2024

48. Erez heeft in haar aanvullend bezwaarschrift – op pagina 24–28 – toegelicht op welke punten zij haar SIRA heeft aangevuld. Als bijlage bij het bezwaarschrift heeft zij een herziene SIRA d.d. 25 juni 2024 ingediend. Daarnaast heeft zij op 14 oktober 2024 een nieuwe conceptversie van de SIRA ingediend. DNB gaat ervan uit dat de meest recente versie van de SIRA van Erez de meest complete versie is en zal hieronder dan ook alleen daarop ingaan. De door Erez ingediende SIRA van 14 oktober 2024 bestaat uit twee documenten, een worddocument en een exceldocument. Aangezien beide documenten nog als 'concept' zijn aangemerkt, is niet duidelijk of dit definitieve documenten zijn.
49. DNB merkt op dat beide documenten niet op elkaar aansluiten. Zo worden in het worddocument bepaalde risico's genoemd, die in het exceldocument niet terugkomen en vice versa. In het worddocument is bijvoorbeeld opgenomen dat er in de portefeuille van Erez [VERTROUWELIJK] doelvennootschappen zijn met een 'nominee shareholder' en [VERTROUWELIJK]

⁶ Zie p. 20 van de Good practices integriteitrisicoanalyse [good-practices-integriteitrisicoanalyse.pdf](#)

doelvennootschappen die Angelsaksische trusts zijn. Deze risico's komen niet terug in het exceldocument. Evenmin zijn voor deze risico's mitigerende maatregelen in de documenten opgenomen. In het exceldocument worden andere risico's benoemd, zoals bijvoorbeeld de handel in sportpaarden. Dit risico komt niet voor in het worddocument.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

50. In het exceldocument is een aantal scenario's opgenomen, dat voorkomt in de portefeuille van Erez. Dit is een verbetering ten opzichte van de vorige versie, waardoor Erez deels voldoet aan de eis om risico's in de portefeuille te benoemen. Er zijn echter nog steeds risico's die daarin niet zijn opgenomen. DNB verwijst hiervoor naar de vorige alinea. Bovendien wordt in het exceldocument achter de risico's gesteld: "(Aanvullende specifieke scenario's waarbij het risico op witwassen aanwezig is, zijn opgenomen in het verdere verloop van de SIRA)." Niet duidelijk is waarnaar in deze tekst verwezen wordt.
51. Ook op het punt van 'complexe structuren' is er inconsistentie tussen beide documenten. De portefeuille van Erez bevat [VERTROUWELIJK] doelvennootschappen met een Angelsaksische trust, [VERTROUWELIJK] doelvennootschappen met meer dan vijf lagen in de structuur en [VERTROUWELIJK] doelvennootschappen met een 'nominee shareholder'; in totaal gaat het om [VERTROUWELIJK] doelvennootschappen. In het worddocument merkt Erez alleen de [VERTROUWELIJK] doelvennootschappen met meer dan vijf lagen in de structuur aan als complexe structuren. In het exceldocument blijkt daarentegen uit de omschrijving van het risico op 'fiscale fraude' dat Erez ook het hebben van een 'nominee shareholder' aanmerkt als een voorbeeld van een complexe structuur.
52. Erez geeft voorts nog steeds geen overkoepelend beeld van de integriteitsrisico's in haar portefeuille. Zo benoemt zij dat Erez [VERTROUWELIJK] doelvennootschappen heeft met structuren met een 'nominee shareholder', maar uit de SIRA volgt niet dat Erez is nagegaan of voor deze [VERTROUWELIJK] doelvennootschappen ook andere integriteitsrisico's van toepassing zijn. Deze bevinding blijkt, ten aanzien van de vorige versies van de SIRA, ook al uit randnummer 27 van het Primaire Besluit.
53. Op basis van het voorgaande handhaaft DNB haar bevinding dat de SIRA van Erez d.d. 14 oktober 2024 geen overkoepelend beeld geeft van de integriteitsrisico's die gepaard gaan met de dienstverlening door Erez en onvoldoende instellingsspecifiek is, doordat kenmerken van de portefeuille van Erez daarin niet terugkomen.
54. Op pagina 10 van het worddocument heeft Erez de volgende tekst opgenomen:

"[VERTROUWELIJK] doelvennootschappen zijn niet zelfstandig en direct, doch indirect in verband te brengen met een handelsembargo of andere sanctiemaatregelen. Het gaat hierbij om mogelijke betrokkenheid van relevante partijen van de structuur waar de doelvennootschap onderdeel van vormt. Denk hierbij aan landen zoals Rusland, Verenigde Staten, Turkije, China, Democratische Republiek van Congo (DRC) en Guinee. Deze vennootschappen worden gecategoriseerd als hoog risico."
55. Erez licht niet toe om wat voor soort handelsembargo en sanctiemaatregelen het hier gaat. Ook wordt niet duidelijk op welke integriteitsrisico's bedoeld wordt. Gaat het om sanctieovertredingen? Erez licht niet toe welke risico's deze dan opleveren en hoe zij deze kan mitigeren. Deze bevinding bleek, ten aanzien van de vorige versies van de SIRA, ook al uit randnummer 27 van

het Primaire Besluit.

56. Ook wijst DNB erop dat in het exceldocument in kolom J "Bruto risico valt binnen de risk appetite" in de gehele kolom "Nee" is ingevuld, terwijl een aantal van de geïdentificeerde risicocategorieën volgens het tabblad "beschrijving kans en impact" slechts een matig of medium risico zou zijn.
57. Op grond van het voorgaande handhaaft DNB haar bevinding dat de SIRA van Erez d.d. 14 oktober 2024 op sommige plaatsen geen integriteitrisico's benoemt maar feitelijkheden evenals haar bevinding dat de analyse van integriteitrisico's onvoldoende is doordat scenario's onvoldoende concreet of instellingsspecifiek zijn.
58. In de aangepaste SIRA baseert Erez de scenario's op de feitelijke kenmerken van een doelvennootschap. Dit is een verbetering ten opzichte van de vorige versies.
Bijvoorbeeld: *"6. Erez verleent trustdiensten aan een doelvennootschap met een zelfstandig buitendirecteur. De zelfstandige bestuurder verstrekt geen transparante informatie over de bedrijfsvoering en de geldstromen, waardoor de kans op witwassen groter wordt omdat Erez geen adequate monitoring kan uitvoeren."*
59. De voorgestelde mitigerende maatregel bij dit scenario is echter niet adequaat. Die maatregel is:
"6. Erez zorgt voor een gedetailleerd inzicht in de operationele activiteiten van de doelvennootschap om inzicht te krijgen in eventuele wijzigingen in de bedrijfsstructuur en controleert de zelfstandige buitendirecteur door maandelijks rapportages op te vragen over transacties of overeenkomsten die buiten Erez zijn gesloten."
Het laten verstrekken van maandelijkse rapportages is geen mitigerende maatregel voor het risico dat een zelfstandig bevoegde buitendirecteur geen transparante informatie verstrekt. Een dergelijke tegenstrijdigheid – waarbij het risico bestaat uit een niet werkende maatregel, waar als mitigering tegenover wordt gesteld dat de maatregel wel werkt – constateert DNB op meerdere plaatsen in de analyse en mitigerende maatregelen van Erez.
60. Daarnaast constateert DNB dat Erez als systematiek voor het identificeren, analyseren en waarderen van risico's een berekening maakt van bruto kans, bruto impact en bruto risico, waarop beheersmaatregelen volgen, zodat uitgekomen wordt op een netto risico, kans en impact. Bij deze methodiek is bijvoorbeeld het risico op witwassen door Erez in alle beschreven zes scenario's gezet op een bruto risico van 16, met een beschrijving van kans (zeer waarschijnlijk, 4) en impact (desastreus, 4). De beschreven mitigerende maatregelen bestaan vervolgens hoofdzakelijk uit het voldoen aan wettelijke verplichtingen, waarna het netto risico (kans 1 en impact 3) is gezet op 3. Erez heeft echter niet toegelicht hoe de mitigerende maatregelen worden gewaardeerd en hoe de effectiviteit ervan wordt bepaald.
61. Bij het risico 'interne fraude' beschrijft Erez als één van de mogelijke scenario's dat een medewerker geld overboekt van een doelvennootschap naar de eigen bankrekening. Als mitigerende maatregel beschrijft Erez een aantal mogelijkheden zoals "e. een zorgvuldig personeelsbeleid (begint bij aannemen personeel)." En "f. toepassen van specifieke controlemaatregelen." Erez legt echter niet uit welke controlemaatregelen dit zijn en hoe deze mitigerend werken.
62. Op grond van het voorgaande handhaaft DNB haar bevinding dat ook in de SIRA van 14 oktober 2024 de beheersmaatregelen niet aansluiten op de

Datum
3 december 2024

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

geïdentificeerde integriteitsrisico's, waardoor onduidelijk is hoe deze risico's gemitigeerd worden.

63. Slotsom uit het voorgaande dat ook nu Erez nog in overtreding is van artikel 14, derde en vierde lid, Wtt 2018 en artikel 10 van het Btt 2018.

Datum
3 december 2024

4.1.2 Bezwaargrond i b: Procedurehandboek

64. Erez voert aan dat voor haar niet duidelijk is wat DNB precies van Erez verwacht ten aanzien van de invulling van de wettelijke norm. DNB hanteert volgens Erez een eigen invulling van de norm die verder gaat dan wat de wet voorschrijft. De kritiek die DNB heeft op het procedurehandboek is volgens Erez onduidelijk waardoor voor Erez niet kenbaar is wat er precies van haar wordt verwacht en op welke wijze Erez naar het oordeel van DNB wel kan voldoen aan de wettelijke verplichtingen. Voorts stelt Erez dat DNB de op 5 februari 2024 aangepaste versie van het Procedurehandboek niet, althans niet zichtbaar, heeft betrokken bij de beoordeling van de zienswijze. Tot slot licht Erez toe hoe zij vijf door DNB geconstateerde tekortkomingen, zoals beschreven in het Primaire Besluit, in de nieuwe versie van het Procedurehandboek (gedateerd 1 juli 2024) heeft geadresseerd. Erez geeft aan dat met het overleggen van deze herziene versie de tekortkomingen ten aanzien van het Procedurehandboek zijn hersteld en er dus niet langer sprake is van een overtreding. Tijdens de hoorzitting heeft Erez desgevraagd aangegeven nog een nieuwe versie van het Procedurehandboek in te willen dienen, ten behoeve van de *ex nunc*-toetsing die DNB bij de heroverweging in bezwaar zal uitvoeren. Op 14 oktober 2024 heeft Erez een aangepaste (concept) versie van het Procedurehandboek ingediend en daarbij vermeld dat 1 november 2024 beoogde implementatiedatum is.

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Reactie DNB

65. DNB kan zich niet vinden in de stelling van Erez dat DNB een eigen invulling van de norm zou hanteren die verder gaat dan wat de wet vereist. Zoals DNB in het Primaire Besluit heeft toegelicht en hierna verder zal uitwerken, zijn diverse onderdelen van het Procedurehandboek van Erez niet adequaat omdat er ofwel geen daadwerkelijke, concrete procedure wordt beschreven (maar bijvoorbeeld alleen de wettelijke bepaling is overgenomen), ofwel de beschrijvingen/procedures van Erez niet in lijn zijn met de relevante wettelijke bepalingen (bijvoorbeeld over sancties of het cliëntenonderzoek). Voorts zal hieronder eerst ingaan op de situatie ten tijde van het Primaire Besluit, met de beoordeling van het op 5 februari 2024 door Erez ingediende (concept) Procedurehandboek. Daarna zal DNB separaat, op basis van het concept Procedurehandboek, zoals toegestuurd op 14 oktober 2024, beoordelen hoe de situatie nu is. Voor zover relevant zal DNB hetgeen Erez heeft aangevoerd en toegelicht over de versie van 1 juli 2024 daarbij betrekken

Concept Procedurehandboek van 5 februari 2024

66. Erez stelt allereerst dat DNB het door Erez op 5 februari 2024 overgelegde Procedurehandboek niet, of niet zichtbaar, zou hebben betrokken bij de besluitvorming. Deze stelling kan DNB niet volgen aangezien DNB in randnummer 223 van het Primaire Besluit expliciet benoemt dat DNB deze versie van het Procedurehandboek beoordeeld heeft.
67. DNB is in randnummers 223 t/m 235 van het Primaire Besluit specifiek ingegaan op de aanpassingen die Erez in het Procedurehandboek van 5 februari 2024 heeft gedaan naar aanleiding van de in het Voornemen opgenomen bevindingen met betrekking tot (1) de risicoclassificatie, (2) bijzondere voorschriften bij trusts of personenvennootschappen, (3) het verifiëren van de identiteit van de vertegenwoordiger van de cliënt en (4) sancties. DNB heeft daarbij gemotiveerd uiteengezet waarom Erez alle vier bevindingen nog steeds niet adequaat geadresseerd heeft in de herziene versie van het Procedurehandboek en dus nog steeds in overtreding is. In het bezwaarschrift gaat Erez hier niet gemotiveerd op in, maar herhaalt zij

slechts haar eerder geuite stellingen. Nu Erez het standpunt van DNB niet gemotiveerd weerlegt, concludeert DNB onder verwijzing naar haar overwegingen in het Primaire Besluit dat het bezwaar geen doel treft en Erez ten tijde van het Primaire Besluit artikel 14, derde en vierde lid, van de Wtt 2018, gelezen in samenhang met artikel 16 van het Btt 2018 heeft overtreden.

Datum
3 december 2024

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Procedurehandboek van 1 juli 2024 en 14 oktober 2024

68. DNB zal hierna ingaan op deze laatste versie van het Procedurehandboek en daarbij, voor zover relevant, ook betrekken wat Erez in het bezwaarschrift over de versie van 1 juli 2024 heeft toegelicht.
69. Na beoordeling van het op 14 oktober 2024 overgelegde Procedurehandboek constateert DNB dat Erez de eerdere tekortkomingen met betrekking tot sancties (paragraaf 14 van het Procedurehandboek), bijzondere voorschriften bij trusts en personenvennootschappen, en het verifiëren van de identiteit van de vertegenwoordiger van de cliënt voldoende heeft geadresseerd. Op die specifieke onderdelen voldoet het Procedurehandboek nu aan de wettelijke norm.
70. Op het onderdeel over de risicoclassificatie voldoet het Procedurehandboek naar het oordeel van DNB echter nog steeds niet aan de wettelijke norm. In randnummers 39 en 223 van het Primaire Besluit heeft DNB opgemerkt dat Erez geen duidelijke procedure had voor het toekennen van risicoscores aan cliënten en dat deze scoringssystematiek per accountmanager verschilt. DNB constateert dat de procedure die Erez ten aanzien van de risicoclassificatie heeft opgenomen in paragraaf 16 en 23 van het aangepaste Procedurehandboek nog altijd niet adequaat is, omdat nog steeds niet gewaarborgd is dat cliënten eenduidig geïdentificeerd worden. In de toelichting die Erez in paragraaf 23 heeft opgenomen staat het volgende vermeld:

'De wijze waarop Erez komt tot de toekenning van een van bovengenoemde classificaties hangt af van de uitkomst van toepassing van risicomatrix, de effecten van de mitigerende maatregelen en de afweging van de omstandigheden van het geval door de behandelende accountmanager'
[onderstreping toegevoegd]

Bij de risicomatrix in paragraaf 23 is het volgende opgenomen:

'Toets op risicofactoren die volgens jou van toepassing zijn. Pas ook eventueel de punten/waarde aan. Aan de hand van het aantal punten deel je de cliënt in een risicoclassificatie. Zie hieronder de scores voor de risicoclassificatie.' [onderstreping toegevoegd]

Uit het voorgaande blijkt dat accountmanagers (deels) naar eigen inzicht punten kunnen toekennen en dat het aantal punten dat voor een specifieke risicofactor wordt toegewezen door de accountmanager kan worden aangepast. Dat kan er toe leiden dat dienstverleningsdossiers niet eenduidig worden geïdentificeerd of cliënten zelfs ten onrechte een te lage risicoclassificatie krijgen toegewezen. Het risico op een onjuiste en/of niet eenduidige risicoclassificatie wordt nog verder vergroot doordat de beheersmaatregelen in de SIRA niet aansluiten op de geïdentificeerde integriteitsrisico's, waardoor onduidelijk is hoe de risico's gemitigeerd worden en de totstandkoming van de netto-risicoscore geen adequate kwalificatie van het daadwerkelijke risico oplevert. DNB heeft dat hiervoor toegelicht in randnummers 60 - 62 van deze beslissing.

Overige tekortkomingen

71. DNB heeft daarnaast geconstateerd dat het procedurehandboek van 14 oktober 2024 tekortschiet op de onderdelen over de compliancefunctie (paragraaf 9 van het Procedurehandboek), het cliëntenonderzoek (paragraaf

15 en 16), de transactiemonitoring (paragraaf 18) en de auditfunctie (paragraaf 10). DNB licht dat hierna puntsgewijs verder toe.

Compliancefunctie

72. Ten aanzien van de compliancefunctie zijn in paragraaf 9 van het Procedurehandboek een aantal algemene beschrijvingen opgenomen die geen echte procedures zijn. Veelal is slechts de wettelijke norm opgenomen, maar wordt geen daadwerkelijke procedure omschreven. Er wordt daarmee niet duidelijk maakt hoe een en ander concreet in de praktijk zal worden uitgevoerd. Dit geldt onder andere voor het 'compliance werkprogramma'. Uit de beschrijving bij dat onderdeel blijkt niet hoe en met welke frequentie de verschillende taken van compliance precies uitgevoerd gaan worden. Daarnaast is geen specifieke procedure opgenomen bij het onderdeel 'evaluatie effectiviteit'. Daarbij staat enkel de letter 'K' vermeld; niet duidelijk is waar dit naar verwijst of wat ermee bedoeld wordt.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Clëntenonderzoek

73. Erez heeft in paragraaf 15 van het Procedurehandboek een aantal processen omschreven, waaronder de wijze waarop Erez omgaat met bijvoorbeeld pseudo-ubo's en de wijze waarop zij bepaalt wat relevante delen van de structuur zijn. Er is echter geen procedure opgenomen waaruit volgt hoe Erez onder andere het doel en de beoogde aard van de zakelijke relatie vaststelt, de strekking van de structuur onderzoekt of de herkomst van het vermogen van de doelvennootschap vaststelt. Er is slechts opgenomen dat het wordt gedaan, maar niet hoe. Er is dus procedure beschreven.
74. Verder is datgene wat over de verschillende typen cliëntenonderzoek is opgenomen in paragraaf 16 niet in lijn met de wettelijke normen. In die paragraaf heeft Erez opgenomen twee soorten cliëntonderzoek te verrichten, namelijk 'vereenvoudigd' en 'verscherpt', en geeft Erez aan bij bepaalde partijen een vereenvoudigd cliëntenonderzoek te doen. Het onderscheid tussen vereenvoudigd en verscherpt cliëntenonderzoek wordt echter in de verkeerde context gebruikt, omdat met 'verscherpt cliëntenonderzoek' niet lijkt te zijn bedoeld op het (aanvullende) verscherpte cliëntenonderzoek uit artikel 33 van de Wtt 2018. Een trustkantoor moet immers altijd gedegen cliëntenonderzoek doen, zoals voor verschillende trustdiensten en mogelijke situaties is voorgeschreven in de artikelen 27 tot en met 32 van de Wtt 2018. Een trustkantoor kan weliswaar de mate van diepgang van een periodieke review van een dienstverleningsdossier afstemmen op de risicoclassificatie, maar een 'vereenvoudigd cliëntenonderzoek' bestaat als zodanig niet in de Wtt 2018.

Transactiemonitoring

75. In paragraaf 18 over transactiemonitoring is geen procedure opgenomen met betrekking tot bandbreedtes (in de zin van concrete bedragen) van transacties. Voorts ontbreekt een specifieke procedure ten aanzien van transactiemonitoring bij cliënten waar sprake is van een zelfstandig bestuurder. Verder stelt Erez dat bij een zogenaamde 'atypische transactie' het vier-ogenprincipe moet worden toegepast, maar het is niet duidelijk wanneer sprake is van een dergelijke 'atypische transactie'.

Auditfunctie

76. In paragraaf 10 over de auditfunctie is niet opgenomen dat de auditfunctie jaarlijks een audit uitvoert. Er is slechts opgenomen dat de audit jaarlijks wordt geëvalueerd.
77. Erez zal deze bevindingen in een nieuwe versie van het procedurehandboek moeten herstellen.
78. Op grond van het voorgaande concludeert DNB dat ook het Procedurehandboek, zoals overgelegd op 14 oktober 2024, niet alle vereiste procedures omtrent de naleving van de diverse wettelijke bepalingen bevat.

Daarmee is Erez ook nu nog in overtreding van artikel 14, derde en vierde lid, van de Wtt 2018 in samenhang gelezen met artikel 16 van het Btt 2018.

4.1.3 Bezwaargrond i c: tekortkomingen in de naleving van artikel 27 Wtt 2018

79. Erez heeft bezwaargronden gericht tegen de bij zeven doelvennootschappen⁷ geconstateerde tekortkomingen in (i) het vaststellen van de herkomst en legitimiteit van het vermogen van de doelvennootschappen (artikel 27, tweede lid, aanhef en sub c en e, Wtt 2018), (ii) het vaststellen van de herkomst en legitimiteit van het vermogen van de UBO (artikel 27, tweede lid, aanhef en sub d en e, Wtt 2018, alsmede tegen (iii) de bij zes doelvennootschappen⁸ geconstateerde tekortkomingen in het vaststellen van de strekking waarmee de structuur van de groep waartoe de doelvennootschap behoort is opgezet (artikel 27, tweede lid, aanhef en sub i, Wtt 2018).

4.1.3.1 Herkomst en legitimiteit vermogen doelvennootschappen en UBO

[VERTROUWELIJK]

80. Erez voert aan dat DNB ten onrechte in het Primaire Besluit heeft vastgesteld dat de leningovereenkomsten (met betrekking tot aan [VERTROUWELIJK] geleend vermogen) niet in het op 19 mei 2022 aan DNB geleverde DVD zaten. Erez stelt dat zij bezig is met een digitaliseringsslag, maar dat zij tot die compleet is, met fysieke dossiers werkt. De leningovereenkomsten zaten volgens Erez al die tijd in het fysieke dossier, dat voor DNB ter inzage beschikbaar was.
81. Verder betwist Erez de bevinding van DNB dat Erez niet onderzocht heeft waar het vermogen van de UBO vandaan komt en of dat een legitieme bron is. Erez voert aan dat de door de UBO aan de doelvennootschap verstrekte leningen te herleiden zijn naar het vermogen van de UBO en dat de herkomst hiervan onderbouwd is. Voor zover het om aandelenvermogen gaat, zijn dividenden uitgekeerd, die ook onder zijn vermogen vallen.
82. Tot slot stelt Erez dat de bevinding in randnummer 247 van het Primaire Besluit over het onvoldoende onderzocht zijn van de uitingen in een artikel⁹ over onttrekking van gelden uit [VERTROUWELIJK] en betrokkenheid van een aantal instellingen in de structuur van [VERTROUWELIJK] bij [VERTROUWELIJK], onterecht zijn. Daarbij wijst Erez erop dat zij in haar memo van 4 december 2018 wel degelijk is ingegaan op de betrokkenheid van [VERTROUWELIJK] bij [VERTROUWELIJK]. Daarnaast voert Erez aan dat [VERTROUWELIJK] nog altijd wacht op het vrijkomen van het geld van haar rekening bij ABLV Bank en dus geen voorkeursbehandeling heeft genoten. Dit artikel zou volgens Erez niet bewijzen dat in de structuur van [VERTROUWELIJK] daadwerkelijk sprake is van onrechtmatige onttrekkingen of betrokkenheid bij andere (corruptie)schandalen.

Reactie DNB

83. Erez heeft haar stelling dat de genoemde leningovereenkomsten al in het fysieke dossier zaten niet onderbouwd, zodat DNB hieraan voorbijgaat. Voor zover Erez beoogt te stellen dat omdat in het transactieprofiel dat Erez in ieder geval op 19 mei 2022 stelt te hebben verstuurd een verwijzing naar die leningovereenkomsten is opgenomen, DNB naar de leningovereenkomsten had moeten vragen, slaagt dat betoog niet. Zoals in het Primaire Besluit al toegelicht, vereist de Wtt 2018 dat Erez dergelijke gegevens in de dienstverleningsdossiers vastlegt en deze dossiers voldoende actueel houdt. Erez kan de verantwoordelijkheid voor het compleet zijn van deze dossiers

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

⁷ [VERTROUWELIJK].

⁸ [VERTROUWELIJK].

⁹ [VERTROUWELIJK]

niet afschuiven op DNB.

84. Ook de stelling van Erez dat zij de herkomst en de legitimiteit van het vermogen van [VERTROUWELIJK] voldoende heeft toegelicht heeft zij niet onderbouwd, zodat DNB hieraan voorbijgaat. DNB is hierop al uitvoerig ingegaan in randnummers 246 – 248 van het Primaire Besluit, terwijl Erez daar geen nieuwe informatie tegenover stelt.
 85. Het artikel over [VERTROUWELIJK] dat DNB in randnummer 237 van het Primaire Besluit aanhaalt is slechts een voorbeeld van banden tussen bedrijven uit de structuur van [VERTROUWELIJK], zoals [VERTROUWELIJK], [VERTROUWELIJK], [VERTROUWELIJK] met [VERTROUWELIJK]. Uit de Pandora Papers blijkt dat een deel van deze bedrijven contracten met [VERTROUWELIJK] heeft gesloten om geblokkeerde tegoeden van [VERTROUWELIJK] terug te krijgen. Daarmee staat niet vast dat deze bedrijven behoren tot de klanten van [VERTROUWELIJK] van wie vermoed werd dat ze bij witwas- en/of corruptieactiviteiten betrokken waren, maar het was wel een grond voor nader onderzoek door Erez. Dit nadere onderzoek heeft niet plaatsgevonden. Evenmin heeft Erez, zoals gezegd, anderszins de herkomst en legitimiteit van het vermogen van [VERTROUWELIJK] onderzocht en toegelicht. Wat Erez in bezwaar aanvoert werpt geen nieuw licht op deze bevindingen van DNB, zodat DNB deze bevindingen handhaaft.
- [VERTROUWELIJK]**
86. Erez voert aan het opmerkelijk te vinden dat er een groot verschil is tussen de onderbouwing van de bevindingen in het voornemen en in de last zelf. Het verbaast haar dat DNB niet eerder dan in de last met haar uitgebreide bevindingen is gekomen. Ook stelt Erez dat zij niet begrijpt waarom DNB pas in het Primaire Besluit met uitgebreide bevindingen komt over documenten waarover DNB al sinds 19 mei 2022 beschikt. Erez stelt in haar memo van 7 februari 2024 een nadere onderbouwing te hebben opgenomen van de precieze vermogenspositie van de UBO.
 87. Ook licht Erez nader de achtergrond toe van de lening van 2 miljoen USD die door [VERTROUWELIJK] aan [VERTROUWELIJK] is verstrekt. Daarbij wijst Erez erop dat al in januari 2018 de entiteiten [VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK] uit de structuur verdwenen zijn. Ook stelt Erez dat in de tijd dat deze entiteiten nog wel onderdeel waren van de structuur, er meer onderzoek is geweest, maar dat de vastlegging daarvan beter had gekund.
 88. Erez wijst voorts op twee verklaringen waarin is bevestigd dat de privé assets van de UBO [VERTROUWELIJK] 'tax compliant' zijn dan wel dat van het inkomen van [VERTROUWELIJK], afkomstig uit zakelijke activiteiten, transacties met financiële instrumenten, rente op tegoeden en andere bancaire producten, zowel in de Russische Federatie als in de Republiek Letland aangifte is gedaan. Hoewel de vastlegging van het onderzoek naar de inkomsten beter had gekund, aldus Erez, is het niet zo dat geen onderzoek heeft plaatsgevonden. Daarbij wijst Erez ook op het feit dat de UBO, die in het verleden een hoge functie had bij [VERTROUWELIJK], een persoon is die [VERTROUWELIJK].
 89. Erez voert verder aan dat DNB ten onrechte geen onderscheid maakt tussen waar het oorspronkelijke vermogen vandaan komt, namelijk het arbeidsverleden van de UBO bij [VERTROUWELIJK], en zijn huidige inkomstenbron, namelijk de opbrengsten van zijn investeringen in derivaten, aandelen en obligaties.
 90. De slotsom van het voorgaande is dat Erez niet de conclusie van DNB in randnummer 260 van het Primaire Besluit deelt dat zij heeft nagelaten zoveel mogelijk met zekerheid vast te stellen wat het vermogen van de UBO is, en daarmee ook heeft nagelaten met zekerheid vast te stellen wat het vermogen van [VERTROUWELIJK] is. Ook deelt Erez niet de conclusie van DNB dat zij

Datum
3 december 2024

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

zich onvoldoende heeft ingespannen te achterhalen hoe het vermogen is verworven en te beoordelen of dat vermogen niet afkomstig is uit criminele praktijken of een risico vormt voor de integere en beheerste bedrijfsvoering.

Reactie DNB

91. Hoewel Erez betoogt dat DNB pas in het Primaire Besluit haar bevindingen uitgebreid heeft gemotiveerd, en zij daarmee afwijkt van de meer beperkte motivering in de voorgenomen last, verbindt Erez hieraan geen consequenties. DNB ziet ook niet in welke gevolgen zij aan deze constatering zou moeten verbinden. Erez heeft in bezwaar alle gelegenheid gehad om tegen de bevindingen van DNB op te komen en heeft daarvan ook uitgebreid gebruik gemaakt, zodat niet valt in te zien dat zij door het genoemde verschil tussen het voornemen en het Primaire Besluit in haar belangen zou zijn geschaad.
92. DNB stelt vast dat Erez op een aantal plaatsen toegeeft dat de vastlegging van haar onderzoek naar de herkomst en legitimiteit van het vermogen van [VERTROUWELIJK] en van de UBO van [VERTROUWELIJK] beter had gekund. Ook heeft Erez een aanvullend memo, gedateerd 7 februari 2024, als bijlage bij het aanvullend bezwaarschrift gestuurd, waarin Erez de vermogenspositie van de UBO stelt te hebben verduidelijkt. Tegelijkertijd betwist Erez de conclusie van DNB dat hier sprake is van overtredingen van artikel 27, tweede lid, aanhef en sub c, d en e, Wtt 2018.
93. DNB stelt op basis van hetgeen Erez op p. 50 van de bijlage bij het aanvullend bezwaarschrift heeft aangevoerd vast dat het uit de structuur verdwenen zijn van de bedrijven [VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK] niet duidelijk is vastgelegd in het dienstverleningsdossier, zodat dit geen ander licht werpt op de bevindingen van DNB in het Primaire Besluit. Verder kan de aangehaalde verklaring over het 'tax compliant' zijn van de UBO van 4 juli 2016, welke verklaring ten tijde van het Primaire Besluit in het dienstverleningsdossier zat, zonder nadere onderbouwende stukken, die ontbreken, niet tot de conclusie leiden dat de herkomst en legitimiteit van het vermogen van de UBO met zoveel mogelijk zekerheid is vastgesteld.
94. Daarvoor is vereist dat met zoveel mogelijk zekerheid wordt duidelijk gemaakt wat de totale omvang is van het vermogen, waarbij een onderverdeling wordt gemaakt naar de diverse bronnen voor dit vermogen. Dat alles moet onderbouwd worden met documenten, verklaringen van de UBO, onderzoek uit openbare bronnen etc. Vervolgens moet Erez analyseren (en deze analyse vastleggen) of volgens haar de inkomsten uit legitieme bron afkomstig zijn.
95. Ten aanzien van de eerst in bezwaar overgelegde aanvullende stukken (het aangevulde memo van 7 februari 2024, bijlage 7 bij het aanvullend bezwaarschrift, en de verklaring van de Customer Service Director van de [VERTROUWELIJK], bijlage 9 bij het aanvullend bezwaarschrift) merkt DNB het volgende op. In het aangevulde memo van 7 februari 2024 stelt Erez de herkomst van het vermogen van de UBO met zoveel mogelijk zekerheid te hebben vastgesteld. Daarbij wordt de informatie over het arbeidsverleden bij [VERTROUWELIJK] echter niet specifiek. Zo is niet duidelijk hoe lang de UBO, [VERTROUWELIJK], bij [VERTROUWELIJK] heeft gewerkt¹⁰, terwijl evenmin duidelijk is gemaakt welke functies hij in die tijd bij [VERTROUWELIJK] heeft vervuld. Voor de vaststelling van de hoogte van het salaris dat de UBO daar destijds – in de periode van medio jaren 90 tot 2003/2004 – zou hebben verdiend, maakt Erez een vergelijking met het salaris van een CEO bij [VERTROUWELIJK] per januari 2023. Dat is echter gezien het verschil in

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

¹⁰ [VERTROUWELIJK].

tijdvak niet logisch.

96. Gezien het voorgaande handhaaft DNB haar standpunt dat Erez niet de vermogenspositie en de legitimiteit van het vermogen van de UBO met zoveel mogelijk zekerheid heeft vastgesteld.
97. In het memo wordt ook ingegaan op het vermogen van de doelvennootschap, dat afkomstig is uit een lening van de UBO; oorspronkelijk betrof dit een lening van een andere vennootschap waarvan [VERTROUWELIJK] ook de UBO was. Daarmee is echter niet de vermogenspositie van de doelvennootschap vastgesteld. Niet duidelijk is immers waar het geld voor het verstrekken van de lening vandaag komt. In het memo wordt voorts opgemerkt :
"Dan de waarde van de structuur van de doelvennootschap zelf (dus die van de doelvennootschap en die van haar deelnemingen). Dit is terug te vinden in de jaarrekeningen van de entiteiten. Het onroerend goed is in beide [VERTROUWELIJK] entiteiten ondergebracht, hetgeen ook strookt met de reden waarom de structuur zo is opgezet zoals eerder onderzocht door Erez. Door de leningen met de UBO is de waarde van de BV uiteindelijk negatief, maar dit zal door de UBO niet als dusdanig worden ervaren worden gezien dit voor hem de enige manier was om het onroerend goed in eigendom te hebben." Uit deze passage kan niet worden opgemaakt wat de herkomst is van het vermogen van de UBO en daarmee evenmin wat de herkomst is van het vermogen van de doelvennootschap. Ook lijkt deze passage te onderstrepen dat sprake is van door de UBO aan zichzelf verstrekte leningen, zonder dat dit verder wordt toegelicht.
98. Op grond hiervan handhaaft DNB haar standpunt dat niet duidelijk is wat vermogenspositie is van [VERTROUWELIJK] en of dit uit legitieme bron afkomstig is.

[VERTROUWELIJK]

99. Erez heeft in het aanvullend bezwaarschrift integraal haar eerdere stellingen overgenomen die zij in reactie op de bevindingenbrief en in haar zienswijze had aangevoerd. DNB heeft in randnummers 269 – 272 van het Primaire Besluit echter gemotiveerd uiteengezet waarom hetgeen Erez in die stukken had aangevoerd niet afdoet aan de conclusies van DNB ten aanzien van het gebrekkige onderzoek van Erez naar het vermogen van de doelvennootschap en het vermogen van de UBO. Erez is in het bezwaarschrift in het geheel niet ingegaan op die overwegingen van DNB in het Primaire Besluit. Daarom handhaaft DNB haar conclusie dat Erez de herkomst en de legitimiteit van het vermogen van de doelvennootschap niet heeft vastgesteld en ook de vermogenspositie en de legitimiteit van het vermogen van de UBO niet heeft vastgesteld.

[VERTROUWELIJK]

100. In bezwaar voert Erez op het punt van de herkomst van het vermogen van [VERTROUWELIJK] en inzake de herkomst en legitimiteit van het vermogen van de UBO dezelfde tekst aan als in haar zienswijze.

Reactie DNB

101. DNB heeft de zienswijze van Erez weergegeven in randnummers 284 - 286 van het Primaire Besluit en is hierop ingegaan in randnummers 288 – 291 van het Primaire Besluit. DNB heeft daar geconcludeerd dat Erez in de zienswijze weliswaar heeft toegelicht waaruit het vermogen van de doelvennootschap afkomstig zou zijn, maar dat zij heeft nagelaten hiervan een onderbouwing te geven. Ook in bezwaar heeft Erez die onderbouwing niet verstrekt. DNB handhaaft dan ook haar conclusie dat Erez de herkomst van het vermogen van de doelvennootschap niet met zekerheid heeft vastgesteld. Ook handhaaft DNB haar conclusie dat Erez niet zoveel mogelijk met zekerheid heeft vastgesteld dat dat vermogen uit legitieme bron

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

afkomstig is.

102. Op het punt van de herkomst en legitimiteit van het vermogen van de UBO heeft Erez in haar zienwijze aanvullend onderzoek verricht en op grond daarvan vastgesteld dat sprake is van een vermogen van minimaal EUR [VERTROUWELIJK] aan liquide middelen. Daarnaast is sprake van aandelenbezit, maar Erez wijst erop dat die aandelen niet liquide zijn en volgens de [VERTROUWELIJK] fiscale regels niet worden meegeteld in het vermogen van de UBO. Bovendien is niet bekend, aldus Erez, in hoeverre deze aandelen verhandelbaar zijn, of dat er bijvoorbeeld een pandrecht op rust.
103. DNB heeft in het Primaire Besluit opgemerkt dat Erez niet kan volstaan met het vaststellen van een minimaal vermogen. Erez moet, gezien de verplichting de vermogenspositie van de UBO zoveel mogelijk met zekerheid vast te stellen, een onderbouwde indicatie geven van de totale omvang en opbouw van het vermogen. DNB voegt hieraan toe dat een onderverdeling moet worden gemaakt naar de diverse bronnen voor dat vermogen. Als aandelenbezit onderdeel is van het vermogen, moet Erez onderzoeken met welke middelen die aandelen zijn aangeschaft. Dat alles moet onderbouwd worden met bijvoorbeeld documenten, verklaringen van de UBO en onderzoek uit openbare bronnen. Vervolgens moet Erez analyseren (en deze analyse vastleggen) of volgens haar de inkomsten uit legitieme bron afkomstig zijn. Dit onderzoek en de onderbouwing hiervan met stukken, heeft Erez ook in bezwaar niet verricht. Erez miskent ook dat de fiscale regelgeving van [VERTROUWELIJK] niet van belang is voor het bepalen van de omvang van het vermogen in het kader van de Wtt 2018. DNB handhaaft haar bevinding dat Erez niet aan artikel 27, tweede lid, onder d en e, van de Wtt 2018 heeft voldaan.

[VERTROUWELIJK]

104. Erez voert geen bezwaargronden aan die betrekking hebben op de door DNB geconstateerde overtredingen op het punt van het vaststellen van de herkomst en legitimiteit van het vermogen van de doelvennootschappen en van de UBO.
DNB handhaaft derhalve haar bevindingen en conclusie inzake overtreding van artikel 27, tweede lid, aanhef en onder c, d en e, van de Wtt 2018, zoals weergegeven in randnummer 63 – 65, 95 – 97 en 294 van het Primaire Besluit.
105. Erez keert zich uitsluitend tegen de bevindingen van DNB inzake het vaststellen van de strekking waarmee de structuur van de groep waartoe doelvennootschap behoort is opgezet. DNB verwijst voor een reactie op deze bezwaargrond naar randnummer 126 hierna.

[VERTROUWELIJK]

106. In het Primaire Besluit heeft DNB uiteengezet dat Erez ten aanzien van [VERTROUWELIJK] de herkomst en legitimiteit van het vermogen van de doelvennootschap en de vermogenspositie en legitimiteit van het vermogen van de UBO, niet adequaat heeft vastgesteld. Ook is DNB ingegaan op hetgeen Erez in de zienswijze heeft aangevoerd en heeft DNB toegelicht waarom dat niet tot een andere conclusie leidt. In bezwaar heeft Erez veel stellingen herhaald die zij bij de zienswijze (en daarvoor) al naar voren heeft gebracht. Daarnaast stelt Erez dat het vermogen van [VERTROUWELIJK] van [VERTROUWELIJK] komt en dat het vermogen van [VERTROUWELIJK] in het DVD van [VERTROUWELIJK] is onderbouwd. Erez geeft aan dat zij, als dat DNB wenst, een kopie van alle stukken uit het DVD van [VERTROUWELIJK] in het DVD van [VERTROUWELIJK] zal opnemen.
107. Verder stelt Erez dat het DVD wel degelijk een onderbouwing bevat waaruit volgt dat de leningen door [VERTROUWELIJK] aan de [VERTROUWELIJK] zijn terugbetaald. Die terugbetalingen worden namelijk vermeld in de – volgens

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Erez in het DVD opgenomen – jaarrekening van [VERTROUWELIJK] over 2019. Ook stelt Erez dat de inkomsten van de UBO uit [VERTROUWELIJK] variabel zijn en dus alleen achteraf zijn vast te stellen uit de jaarcijfers. Daarom hanteert Erez een schatting op basis van voorgaande jaren. Tot slot stelt Erez dat het 'Statement of Assets, Income and Costs for the year 2021', door Erez overgelegd bij de zienswijze, voldoende duidelijk maakt wat het vermogen van de UBO is en waar het zich bevindt.

Datum
3 december 2024

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Reactie DNB

108. Voor zover Erez in het bezwaarschrift haar stellingen uit de zienswijze heeft herhaald, verwijst DNB in reactie daarop naar randnummers 275 – 282 van het Primaire Besluit.
109. Zoals DNB reeds in het Primaire Besluit heeft opgemerkt dient Erez, conform artikel 37 van de Wtt 2018, documentatie ter onderbouwing van het vermogen van [VERTROUWELIJK] en de UBO in het DVD van [VERTROUWELIJK] vast te leggen, en volstaat een verwijzing naar het DVD [VERTROUWELIJK] niet.
110. Ten aanzien van de jaarrekening van [VERTROUWELIJK] over 2019 constateert DNB in heroverweging dat Erez terecht stelt dat in het Annual Report 2019 van [VERTROUWELIJK] BV is opgenomen dat de leningen in januari 2019 zijn terugbetaald. De daarop betrekking hebbende bevinding uit het Primaire Besluit vervalt daarmee. Overigens is de relevantie hiervan beperkt, nu het hier niet om vermogensbestanddelen van [VERTROUWELIJK] gaat. DNB handhaaft haar bevinding dat de documentatie over [VERTROUWELIJK] in het DVD geen onderbouwing bevat waaruit de extra inkomsten uit de in- en verkoop van paarden, het trainen van paarden en commissie blijken, nu Erez hiertegen in bezwaar geen specifieke gronden heeft aangevoerd. DNB blijft dan ook van oordeel dat Erez de herkomst en legitimiteit van het vermogen van de doelvennootschap niet heeft vastgesteld.
111. Voor wat betreft het vermogen van de UBO blijft DNB erbij dat Erez niet kan volstaan met schattingen van inkomsten. Aangezien de wet vereist dat Erez zoveel mogelijk met zekerheid (de legitieme herkomst van) het vermogen van de UBO vaststelt dient Erez over documentatie te beschikken die de (volledige) vermogenspositie van de UBO aantonen en de legitieme herkomst van het vermogen onderbouwen. Het door Erez zelf geconstrueerde overzicht van (deels geschatte) inkomsten en uitgaven, aangevuld met de vermelding van enkele bezittingen (een auto en horloges/juwelen) is geen adequate onderbouwing voor de vermogenspositie van de UBO, laat staan voor de herkomst van het vermogen. Zoals DNB in randnummer 282 van het Primaire Besluit heeft opgemerkt, heeft Erez hiermee geen inzicht in het vermogen van de UBO en geen inzicht in waar dat vermogen zich bevindt. Om de vermogenspositie van de UBO wel daadwerkelijk vast te stellen en te onderbouwen, is het nodig om tevens inzicht te krijgen in bijvoorbeeld banktegoeden en belastingaangiften. DNB handhaaft derhalve haar oordeel dat Erez de vermogenspositie en de herkomst van het vermogen van de UBO niet heeft vastgesteld.

4.1.3.2 Vaststellen strekking groepsstructuur

[VERTROUWELIJK]

112. Erez keert zich tegen de conclusie van DNB in randnummer 250 van het Primaire Besluit dat Erez de bevindingen van DNB niet heeft betwist en dat zij daarom de overtreding van artikel 27, tweede lid, aanhef en onder i, Wtt 2018 handhaaft. DNB heeft hier opgemerkt dat Erez de vraag wat het doel is van de doelvennootschap binnen de structuur nog steeds slechts met algemene overwegingen heeft beantwoord. Ook is volgens DNB in het dossier niet onderkend dat twee onderdelen van de structuur, namelijk [VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK] in de Pandora Papers genoemd

worden en dat er aanwijzingen zijn dat deze bedrijven, de doelvennootschap en de UBO betrokken zijn bij het onttrekken van gelden uit de [VERTROUWELIJK]. Tot slot wijst DNB erop dat onduidelijk is waarom is gekozen voor een structuur met daarin entiteiten op Cyprus, Belize en de Seychellen.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

113. Erez kan zich in deze conclusie en in de bevindingen van DNB niet vinden en wijst in de eerste plaats naar wat zij in de zienswijze heeft aangevoerd. Daarnaast betwist Erez dat [VERTROUWELIJK] onderdeel van de structuur zou zijn; dit volgt niet uit het dossier noch uit andere bronnen. Op het punt van de Pandora Papers en de vermeende betrokkenheid bij het onttrekken van gelden van de [VERTROUWELIJK] verwijst Erez naar wat zij hiervoor heeft aangevoerd (zie randnummer 85). Erez stelt dat dit niet terugkomt in het dossier omdat het door DNB genoemde artikel (zie voetnoot 9) niet makkelijk vindbaar is. De conclusies van DNB zijn op dit punt te kort door de bocht, aldus Erez.
114. Tot slot wijst Erez erop dat zij niet enkel algemene overwegingen heeft opgenomen over de strekking van de structuur. Zij stelt in het dossier specifieke activiteiten te hebben genoemd, die samenhangen met de drie [VERTROUWELIJK] entiteiten waarin de doelvennootschap aandelen hield. Deze entiteiten hadden als activiteiten het verwerken van bronwater uit de bergen en het opzetten van een wellness resort en een bijbehorend hotel. Het bronwater zou via Nederland worden geïm- en geëxporteerd. Erez wijst erop dat in het dossier is toegelicht dat het in- en exporteren van bronwater via Nederland uiteindelijk nooit van de grond is gekomen, omdat de vraag in Nederland minder groot bleek dan in eigen land. Nadat de spa was geopend, is ervoor gekozen het water daar (in Uzbekistan) te verkopen. Tezamen met een fiscale wetswijziging maakt dat de structuur in Nederland niet meer interessant en dus wil de klant nu [VERTROUWELIJK] liquideren. Erez stelt dat zij dus naast de algemene overwegingen, zoals de gunstige ligging van de Rotterdamse haven en het stabiele economische klimaat in Nederland, wel degelijk ook specifieke overwegingen heeft genoemd. De conclusie van DNB kan daarom volgens Erez geen stand houden.

Reactie DNB

115. Waar Erez in algemene zin naar haar zienswijze verwijst, volstaat DNB met verwijzing naar haar reactie daarop in het Primaire Besluit. Het in algemene zin verwijzen naar de al ingediende zienswijze kan niet worden aangemerkt als een gemotiveerde bezwaargrond, die bespreking behoeft. Daarvoor zou Erez moeten toelichten in welk opzicht de reactie van DNB daarop in het Primaire Besluit niet afdoende is. Op de punten van Erez waarin zij haar bezwaar wel verder heeft toegelicht, gaat DNB hieronder in.
116. In het Primaire Besluit¹¹ heeft DNB toegelicht dat de herkomst van het vermogen van [VERTROUWELIJK] deels afkomstig is van door [VERTROUWELIJK] aan de UBO verrichte dividenduitkeringen. Uit stukken in het dienstverleningsdossier blijkt dat [VERTROUWELIJK] ook dividenduitkeringen doet aan [VERTROUWELIJK]. Beide bedrijven worden genoemd in de Pandora Papers. Anders dan uit randnummer 250 van het Primaire Besluit volgt, is DNB niet van mening dat [VERTROUWELIJK] daarmee moet worden gezien als een onderdeel van de structuur van [VERTROUWELIJK]. Zoals verder toegelicht in randnummer 85 hiervoor is de omstandigheid dat [VERTROUWELIJK] ook wordt genoemd in de Pandora Papers en in verband wordt gebracht met [VERTROUWELIJK] één van de redenen waarom nader onderzoek had moeten worden gedaan naar de legitimiteit van het vermogen van de doelvennootschap.
117. Erez heeft met haar nadere toelichting op het huidige doel van [VERTROUWELIJK], dat wil zeggen het afwachten van de procedure om de bij

¹¹ Zie randnummer 247.

[VERTROUWELIJK] bevroren banktegoeden terug te krijgen, voor een deel een meer specifieke toelichting gegeven op de strekking van de structuur. Erez is echter in het bezwaarschrift nog steeds niet ingegaan op de bevinding van DNB dat onduidelijk is waarom is gekozen voor een structuur met daarin entiteiten op Cyprus, Belize en de Seychellen. Ook indien het doel van deze structuur alleen nog zou zijn het afwachten van de procedure voor het terugkrijgen van de bevroren banktegoeden, moet worden toegelicht waarom sprake is van een structuur met entiteiten op Cyprus, Belize en de Seychellen. DNB ziet daarom geen aanleiding om na heroverweging de bevinding dat de strekking van de groepsstructuur onvoldoende is toegelicht niet te handhaven.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

[VERTROUWELIJK]

118. Het bezwaar van Erez is uitsluitend gericht tegen de bevinding van DNB in randnummer 267 van het Primaire Besluit. Daarin heeft DNB geconcludeerd dat zij, ondanks de nadere toelichting van Erez in de zienswijze, blijft bij haar conclusie dat Erez niet heeft aangetoond te hebben vastgesteld wat de strekking is van de structuur van de groep waartoe [VERTROUWELIJK] behoort (artikel 27, tweede lid, aanhef en sub i, Wtt 2018).
119. Daarbij wijst DNB er in het Primaire Besluit op dat de structuurtekening in het dossier onvolledig is. Ook maakt de nadere toelichting van Erez en de in het dienstverleningsdossier opgenomen notitie van 15 augustus 2019 volgens DNB onvoldoende duidelijk waarom de UBO, die in [VERTROUWELIJK] woont, gebruik maakt van een holding op [VERTROUWELIJK], die de aandelen houdt in een holding in [VERTROUWELIJK], welke op haar beurt de aandelen houdt in [VERTROUWELIJK]. De toelichting van [VERTROUWELIJK], dat met de holding op [VERTROUWELIJK] extra discretie voor de UBO is ingebouwd en de mogelijkheid is gecreëerd om winsten uit de groep te consolideren en te herinvesteren, maakt volgens DNB niet duidelijk hoe en waarom discretie wordt beoogd met een holding in [VERTROUWELIJK].
120. Erez voert in bezwaar aan dat in de gehele groep twee [VERTROUWELIJK] entiteiten zitten, die ieder in het bezit zijn van een sleepboot. Erez geeft toe dat DNB terecht heeft geconstateerd dat één van de eigenaren, [VERTROUWELIJK], van een sleepboot, genaamd [VERTROUWELIJK], niet is opgenomen in het structuuroverzicht in het dossier. Erez heeft dit aangepast en het aangepaste overzicht bij het aanvullend bezwaarschrift gevoegd (bijlage 11). Erez deelt echter voor het overige niet de conclusie van DNB dat zij de strekking van de structuur van de groep waartoe [VERTROUWELIJK] behoort niet zou hebben vastgesteld. Erez begrijpt niet waarom DNB vraagtekens zet bij de holding in [VERTROUWELIJK], terwijl de bevinding van DNB betrekking heeft op een holding in [VERTROUWELIJK].

Reactie DNB

121. Voor zover Erez de structuurtekening heeft aangepast en haar uitleg van de groep heeft aangevuld, merkt DNB op dat Erez hiermee heeft bevestigd dat in zoverre de strekking van de structuur van de groep waartoe [VERTROUWELIJK] behoort onvoldoende was vastgesteld. Wat de holdings op [VERTROUWELIJK] en in [VERTROUWELIJK] betreft, merkt DNB op dat de door Erez gegeven reden – overwegingen van privacy en discretie – voor het bestaan van de holding op [VERTROUWELIJK] nog onvoldoende is onderbouwd. Behoeft aan discretie kan immers juist een integriteitrisico opleveren. Erez heeft niet duidelijk gemaakt waaruit discretie blijkt vanuit de [VERTROUWELIJK] entiteit, waarom er behoefte is aan privacy c.q. discretie en ten behoeve waarvan die behoefte bestaat. De Wtt 2018 vereist dat de strekking van de gehele structuur, dat wil zeggen alle onderdelen daaruit, wordt vastgesteld.
122. In de wetsgeschiedenis van de Wtt 2018 is overwogen dat een trustkantoor niet alleen de relevante onderdelen van de structuur moet vaststellen, maar

ook de strekking waarmee die structuur is opgezet.¹² Het doel van de groepsstructuur valt niet noodzakelijkerwijs samen met het doel van de doelvennootschap in de structuur. Zowel het doel van de doelvennootschap als van de groepsstructuur moet bekend zijn bij het trustkantoor. Daartoe moet het trustkantoor in de eerste plaats navraag doen bij de cliënt. Ook moet het trustkantoor controleren of de opgegeven strekking van de structuur overeenstemt met de feitelijke strekking. Dit vergt kennis van de sectoren waarin de doelvennootschap en andere onderdelen van de groepsstructuur actief zijn. Waar een structuur mede om fiscale redenen is opgezet, moet een trustkantoor dit kunnen controleren. Het onvoldoende duidelijk zijn van de strekking kan een aanwijzing zijn voor misbruik van trustdienstverlening, bijvoorbeeld met het oogmerk om belasting te ontduiken of handelsrestricties of sancties te omzeilen.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

123. Erez heeft een dergelijk inzicht in de strekking van de structuur van de groep waartoe [VERTROUWELIJK] behoort nog niet gegeven. De door Erez verstrekte informatie is onvolledig, want geeft nog geen totaalbeeld van de strekking van de structuur van de groep, met name niet van de holding in [VERTROUWELIJK]. DNB ziet in hetgeen in bezwaar is aangevoerd geen aanleiding om die conclusie niet te handhaven.

[VERTROUWELIJK]

124. Erez heeft in het aanvullend bezwaarschrift wederom slechts integraal haar eerdere stellingen overgenomen die zij in reactie op de bevindingenbrief en in haar zienswijze had aangevoegd. DNB heeft in randnummer 273 van het Primaire Besluit echter gemotiveerd uiteengezet waarom hetgeen Erez in die stukken had aangevoerd niet afdoet aan de conclusie van DNB dat Erez de strekking waarmee de structuur is opgezet, niet heeft vastgesteld. Erez is in het bezwaarschrift niet ingegaan op die overwegingen van DNB in het Primaire Besluit. Daarom handhaaft DNB haar conclusie dat Erez de strekking waarmee de structuur van de groep waartoe de doelvennootschap behoort is opgezet, niet heeft vastgesteld.

[VERTROUWELIJK]

125. Erez voert aan dat de structuur van [VERTROUWELIJK] ten tijde van acceptatie reeds bekend was bij DNB, omdat de UBO meerdere doelvennootschappen bij Erez heeft ondergebracht. Al enkele jaren voor acceptatie door Erez had de UBO aangegeven dat als gevolg van gewijzigde fiscale wetgeving, de fiscale voordelen van de structuur niet meer relevant waren en dat hij voornemens was de structuur te wijzigen. Daarom was naar het oordeel van Erez onderzoek naar het oorspronkelijke doel van de structuur niet meer relevant voor de acceptatie van [VERTROUWELIJK]. Erez is van mening dat het standpunt van DNB zoals neergelegd in het Primaire Besluit dat deze voorgenomen wijziging Erez niet ontslaat van de verplichting om doel en strekking van de structuur vast te stellen, moet komen te vervallen.

Reactie DNB

126. DNB is op het betoog van Erez al ingegaan in randnummer 295 van het Primaire Besluit, waarbij zij ook verwijst naar randnummers 112 - 114 van het Primaire Besluit. DNB heeft daar vastgesteld dat binnen de structuur van [VERTROUWELIJK] gebruik gemaakt wordt van offshore locaties zoals Panama, Liechtenstein, en Mauritius en van een Angelsaksische trust ([VERTROUWELIJK]) en een [VERTROUWELIJK] stichting, terwijl onduidelijk is wat de redenen zijn voor deze structuur en ook niet is gebleken dat Erez dat heeft gecontroleerd. DNB merkt daarbij op dat het betoog van Erez dat het oorspronkelijke doel van de gehele structuur in de loop der tijd is achterhaald de bevinding van DNB dat de strekking van de structuur niet is vastgesteld, niet wegneemt. In bezwaar voert Erez op dit punt geen nieuwe informatie aan, zodat DNB de bevinding handhaaft dat Erez voor het dossier

¹² Kamerstukken II, 2018-2019, 34 910, nr. 3, p. 55.

[VERTROUWELIJK] in strijd met het bepaalde in artikel 27, tweede lid, aanhef en sub i, Wtt 2018 de strekking van de groepsstructuur, waartoe [VERTROUWELIJK] behoort, niet heeft vastgesteld.

[VERTROUWELIJK]

127. Op het punt van doel en strekking van de structuur herhaalt Erez grotendeels wat zij in haar zienswijze al had aangevoerd. Zij voegt hieraan toe dat geen geldstromen plaatsvinden binnen de structuur van [VERTROUWELIJK] en dat de deelnemingen veelal inactief zijn. Ook betwist Erez de constatering van DNB in het Primaire Besluit dat het opgegeven doel van de structuur tegenstrijdig is.

Reactie DNB

128. In het Primaire Besluit heeft DNB de tegenstrijdigheid in de verklaringen van Erez over doel en strekking van de structuur als volgt beschreven. Enerzijds stelt Erez dat de doelvennootschap in stand moet worden gehouden vanwege mogelijke afwikkeling of herstructurering van dochterondernemingen. Anderzijds moet de doelvennootschap beschikbaar zijn voor het geval er winst wordt gemaakt door de dochterondernemingen en dividenden worden uitgekeerd. In bezwaar voert Erez aan dat van tegenstrijdigheid geen sprake is: volgens Erez is er slechts een onzekere visie op de herstructurering. Nog niet bekend is welke deelnemingen worden geliquideerd, samengevoegd of in stand gehouden, zodat alle opties opengehouden worden, aldus Erez.
129. DNB heeft in het Primaire Besluit ook geconstateerd dat niet is gebleken dat Erez heeft vastgesteld of de opgegeven strekking van de structuur overeenkomt met de feitelijke structuur. Daarbij heeft DNB erop gewezen dat het feit dat volgens Erez al enige tijd geen transacties meer plaatsvinden in de doelvennootschap niet past bij het feit dat de doelvennootschap nog actieve deelnemingen heeft en evenmin past bij het opgegeven fiscale doel, te weten gebruik maken van het belastingverdrag tussen Nederland en Israël en van de deelnemingsvrijstelling.
130. In hetgeen Erez in bezwaar heeft aangevoerd, ziet DNB geen aanleiding haar bevindingen te laten vervallen. Erez licht de geconstateerde inconsistenties in de strekking van de structuur niet verder toe en voegt ook geen onderbouwende documentatie bij van de stand van zaken zoals zij die nu schetst. DNB handhaaft dan ook haar bevinding dat de strekking van de structuur waartoe [VERTROUWELIJK] behoort niet is vastgesteld en dat dus sprake is van overtreding van artikel 27, tweede lid, aanhef en onder i, Wtt 2018.

[VERTROUWELIJK]

131. In het primaire besluit heeft DNB opgemerkt dat uit de informatie in het DVD volgt dat [VERTROUWELIJK] is opgericht om royalties te ontvangen wanneer muziekstukken worden gebruikt waarvan [VERTROUWELIJK] de rechten bezit. Verder staat in het DVD dat er voor de ontvangst en doorbetaling van de royalties gebruik wordt gemaakt van een BV in Nederland om een belastingvoordeel te behalen. Erez heeft bij de zienswijze een belastingadvies meegestuurd waaruit volgt dat de belastingadviseur veronderstelt dat er royalties vanuit [VERTROUWELIJK] naar [VERTROUWELIJK] stromen en daarover geen belasting verschuldigd is. In de zienswijze heeft Erez tevens aangevoerd dat er geen doorbetalingsverplichting bestaat voor [VERTROUWELIJK]. In het Primaire Besluit overweegt DNB vervolgens dat als er inderdaad feitelijk geen royalties door [VERTROUWELIJK] stromen de belastingadviseur kennelijk van een verkeerde voorstelling van zaken is uitgegaan en het veronderstelde doel van [VERTROUWELIJK], namelijk een belastingvoordeel behalen bij het ontvangen en doorbetalen van royalties, niet inzichtelijk is. Verder stelt DNB in het Primaire Besluit dat uit het DVD

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

niet blijkt dat de UBO een belang heeft in de entiteit waar de doelvennootschap de royalties, volgens Erez, indirect aan afdraagt.

132. In bezwaar voert Erez aan dat de belastingadviseur, anders dan DNB veronderstelt, niet van een verkeerde voorstelling van zaken is uitgegaan. [VERTROUWELIJK] en [VERTROUWELIJK] waren in het verleden onafhankelijke partijen van elkaar, maar [VERTROUWELIJK] is bij de structuur gekomen toen de heer [VERTROUWELIJK] (destijds enkel UBO van [VERTROUWELIJK]) de aandelen van [VERTROUWELIJK] heeft overgenomen en dus ook UBO van [VERTROUWELIJK] werd. De structuur is toen gewijzigd. De royalty-stromen zijn echter niet gewijzigd, volgens Erez. Verder zijn de royalties in de jaren 2019 en 2020 direct betaald aan [VERTROUWELIJK] en dus niet (meer) via [VERTROUWELIJK], waardoor alsnog aan de verplichting is voldaan dat [VERTROUWELIJK] haar deel ontvangt.
133. Voorts stelt Erez dat uit pagina 3.2 blijkt dat alle aandelen van [VERTROUWELIJK] voor de UBO worden gehouden. Erez begrijpt dan ook niet waarom voor DNB niet duidelijk zou zijn of, en zo ja, welk belang de UBO heeft in de entiteit waaraan de royalties worden afgedragen.

Datum
3 december 2024

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Reactie DNB

134. DNB overweegt dat hetgeen Erez in bezwaar heeft aangevoerd niet tot een andere conclusie leidt. In het DVD van [VERTROUWELIJK] is opgenomen dat zowel [VERTROUWELIJK] als [VERTROUWELIJK] royalties ontvangen voor het gebruik van muziek en dat gebruik wordt gemaakt van Nederlandse BV's om een belastingvoordeel te genieten. In het bezwaarschrift stelt Erez dat het belastingvoordeel door een wetswijziging in 2021 is komen te vervallen. In het DVD is over het vervallen van het belastingvoordeel echter niets opgenomen, ook niet het acceptatiedocument van eind 2021. Voorts heeft [VERTROUWELIJK] in het belastingadvies, gedateerd 12 april 2022, mede als uitgangspunt genomen dat [VERTROUWELIJK] royalties ontvangt én er (royalty)betalingen plaatsvinden van Redfield naar [VERTROUWELIJK]. Volgens de nadere toelichting die Erez in reactie op de bevindingen van DNB heeft gegeven zouden er echter geen betalingen plaatsvinden vanuit [VERTROUWELIJK] aan [VERTROUWELIJK]. De informatie die op te maken is uit de documentatie in het DVD enerzijds, en hetgeen Erez over de structuur in de zienswijze en in bezwaar heeft aangevoerd anderzijds, is tegenstrijdig. De strekking van de structuur, en met name het specifieke doel van [VERTROUWELIJK] binnen de structuur, is daarmee onvoldoende vastgesteld. De door Erez in het DVD vastgelegde informatie en documentatie over de strekking van de structuur was immers niet meer actueel. Daarnaast strookt de informatie over het doel van [VERTROUWELIJK] binnen de structuur en de verhouding tussen [VERTROUWELIJK] en de overige onderdelen van de structuur niet met de feitelijke situatie zoals door Erez in bezwaar is toegelicht.
135. Zoals DNB eerder heeft toegelicht wordt in de belastingaangifte van de UBO geen melding gedaan dat en, zo ja, welk belang de UBO heeft in de entiteiten waar de doelvennootschap de royalties aan afdraagt. Dat had voor Erez aanleiding moeten zijn nader onderzoek te doen. De verklaringen over de UBO die wel in DVD zitten zijn als onderbouwing onvoldoende. DNB stelt dan ook vast dat de strekking waarmee de structuur waartoe de doelvennootschap behoort is opgezet, niet is vastgesteld.

4.1.4 Bezwaargrond i d: Tekortkomingen in de naleving van artikel 26 Wtt 2018

136. Erez heeft bezwaargronden gericht tegen de bij acht doelvennootschappen geconstateerde tekortkomingen inzake (i) het aan de hand van de uitkomst van het cliëntenonderzoek onderzoeken of aan de dienstverlening integriteitrisico's zijn verbonden (artikel 26, eerste lid, Wtt 2018), (ii) het voor zover nodig zich ervan vergewissen dat de aan de dienstverlening

verbonden integriteitrisico's adequaat zijn ondervangen (artikel 26, tweede lid, Wtt 2018) en (iii) het beschikken over een acceptatiememorandum waarin de uitkomst van het cliëntenonderzoek, het onderzoek naar de verbonden integriteitrisico's en de mate waarin deze worden ondervangen in samenhang tot elkaar zijn beschreven, en waarin de aanvaarding van de cliënt is vastgelegd. In de bezwaargronden heeft Erez deze drie bepalingen gezamenlijk geadresseerd, zodat ook DNB hierop gezamenlijk zal ingaan.

Datum
3 december 2024

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

[VERTROUWELIJK]

137. In het Primaire Besluit heeft DNB geconstateerd dat Erez geen volledig onderzoek heeft gedaan naar de integriteitrisico's en zich er evenmin van heeft vergewist dat de aan de dienstverlening aan [VERTROUWELIJK] verbonden integriteitrisico's adequaat zijn ondervangen. Ook bevat volgens DNB het acceptatiememorandum geen samenhangende beschrijving van de uitkomsten van het cliëntenonderzoek, de verbonden integriteitrisico's en in hoeverre deze zijn ondervangen. Erez herhaalt in bezwaar deels wat zij in de zienswijze al heeft aangevoerd. Daar voegt Erez aan toe dat zij betwist dat geen onderzoek zou zijn gedaan naar de buitendirecteur [VERTROUWELIJK], nu diens naam in de screeningsresultaten en screeningslijsten is opgenomen. Erez betwist verder de conclusie van DNB dat het acceptatiememorandum tekort zou schieten. Volgens Erez staat het volledige overzicht van de integriteitrisico's en de mitigerende maatregelen in een separaat document, te weten de risicoanalyse.
138. In dat document is volgens Erez ook het risico geadresseerd dat sprake is van een zelfstandig bevoegde buitendirecteur zonder zicht op een bankrekening. In bezwaar citeert Erez de op dit punt in dat document opgenomen tekst.
139. Wat het voorkomen van een aantal entiteiten uit de structuur van [VERTROUWELIJK], evenals een aantal directeuren van die entiteiten, in de Panama, Paradise en Pandora Papers betreft, verwijst Erez naar wat zij bij de bevindingen inzake artikel 27 Wtt 2018 heeft opgemerkt.

Reactie DNB

140. DNB heeft in randnummers 122 -134 van het Primaire Besluit uitgebreid toegelicht op grond waarvan zij tot de conclusie is gekomen dat Erez niet heeft voldaan aan artikel 26, eerste tot en met het derde lid, Wtt 2018. Erez gaat daarop niet in, maar stelt slechts dat geen integriteitrisico's zijn aangetroffen die weigering van trustdienstverlening vereisen en dat de integriteitrisico's die wel zijn aangetroffen adequaat zijn ondervangen. Ook stelt ze dat er geen PEPs in de structuur zijn, de eventuele hits en adverse media zijn beoordeeld door de compliance officer en als 'false positive' zijn aangemerkt of zijn onderzocht totdat duidelijk werd dat het geen risico betrof. DNB ziet in heroverweging geen aanleiding om op basis van niet nader onderbouwde stellingen tot een andere conclusie te komen.
141. Voor zover Erez aanvoert dat, gezien het voorkomen van diens naam in de screeningsresultaten en screeningslijsten, wél onderzoek is gedaan naar de buitendirecteur van [VERTROUWELIJK], [VERTROUWELIJK], merkt DNB op dat zij in het Primaire Besluit al heeft toegelicht dat niet duidelijk is hoe Erez de 'potential matches' en 'adverse media' die in dit screeningsonderzoek ten aanzien van deze persoon naar voren zijn gekomen heeft beoordeeld.¹³ Die bevinding heeft Erez in bezwaar niet weersproken. DNB handhaaft ook na heroverweging derhalve haar conclusie dat geen onderzoek naar integriteitrisico's over deze persoon in het dienstverleningsdossier aangetroffen.¹⁴ Dat betekent dat ook geen mitigerende maatregelen zijn

¹³ Zie randnummer 127 van het Primaire Besluit.

¹⁴ Zie randnummer 304 van het Primaire Besluit.

genomen door Erez.

142. Op het punt van het risico dat het werken met een zelfstandig bevoegde buitendirecteur zonder zicht op een bankrekening met zich meebrengt, wijst Erez op de passage daarover in de risicoanalyse. Daarin stelt Erez onder meer dat dit risico wordt gemitigeerd door frequent contact met de buitendirecteur en op 'medium' kan worden gezet door het feit dat de doelvennootschap geen vermogen of activiteiten heeft en Erez rechtstreeks contact heeft met de aandeelhouder en de UBO. DNB heeft in het Primaire Besluit geconstateerd dat Erez het risico van een zelfstandig buitendirecteur zonder zicht op een bankrekening weliswaar noemt, maar daar nauwelijks mitigerende maatregelen tegenover heeft gesteld.¹⁵ De verwijzing door Erez in bezwaar naar de passage uit de risicoanalyse, die ook in de primaire fase al bekend was, levert op dit punt geen nieuwe informatie op. Wat ontbreekt is onder meer een toelichting door Erez op hoe zij zal acteren op basis van de informatie die zij mogelijk achteraf van de aandeelhouder of de UBO krijgt. Door het ontbreken van die toelichting is onduidelijk op grond waarvan Erez dit risico op 'medium' heeft gezet.
 143. Erez heeft in bezwaar ten aanzien van de constatering van DNB dat in de structuur van [VERTROUWELIJK] bedrijven voorkomen, die genoemd worden in de Panama. Paradise en Pandora Papers, verwezen naar haar bezwaargronden ten aanzien van de overtredingen van artikel 27 Wtt 2018. Hierop is DNB in randnummers 116 en 85 hierboven al ingegaan. DNB heeft daar geconstateerd dat het voorkomen van onderdelen uit de groepsstructuur van [VERTROUWELIJK] in de Pandora Papers grond had moeten zijn voor nader onderzoek door Erez. Van dergelijk onderzoek is niet gebleken.
 144. Op het punt van het acceptatiememorandum heeft Erez opgemerkt dat alle in de meer uitgebreide risicoanalyse opgenomen integriteitsrisico's in het acceptatiememorandum zijn aangehaald. Naar zijn aard is het acceptatiememorandum minder uitgebreid dan de risicoanalyse, zo stelt Erez. Wat hier ook van zij, in het voorgaande heeft DNB toegelicht dat op diverse punten zowel het onderzoek naar de met de dienstverlening aan [VERTROUWELIJK] verbonden integriteitsrisico's als de mitigerende maatregelen voor deze risico's onvolledig zijn geweest. Daardoor heeft Erez ook niet voldaan aan de eis dat in het acceptatiememorandum de uitkomst van het cliëntenonderzoek, het onderzoek naar de verbonden integriteitsrisico's en de mate waarin deze worden ondervangen in samenhang tot elkaar zijn beschreven.
 145. De slotsom uit het voorgaande is dat het bezwaar van Erez niet slaagt. DNB handhaaft de geconstateerde overtredingen van artikel 26, eerste tot en met derde lid, Wtt 2018 ten aanzien van [VERTROUWELIJK].
- [VERTROUWELIJK]**
146. In het Primaire Besluit heeft DNB uiteengezet dat Erez geen integriteitsrisicoprofiel had opgesteld van de doelvennootschap en zich er dus niet van heeft vergewist welke integriteitsrisico's aan de dienstverlening verbonden zijn. Daarmee is er ook geen sprake van het adequaat ondervangen van integriteitsrisico's. Verder zijn in het acceptatiememorandum geen integriteitsrisico's opgenomen en is er geen sprake van een onderlinge samenhang tussen uitkomsten van het cliëntenonderzoek, de verbonden integriteitsrisico's en waarom deze naar het oordeel van het bestuur van Erez zijn ondervangen. In reactie op de zienswijze van Erez en de aangepaste risicoanalyse van [VERTROUWELIJK] die Erez had bijgevoegd, heeft DNB aangegeven dat Erez enkel wat mogelijke scenario's benoemt en nog steeds

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

¹⁵ Zie randnummer 304 van het Primaire Besluit.

geen concrete witwasrisico's omschrijft die zich kunnen voordoen bij de handel in paarden. Van mitigerende maatregelen is ook geen sprake.

147. Naast het herhalen van hetgeen Erez bij de zienswijze reeds heeft aangevoerd, heeft Erez in bezwaar een aangepaste versie van de integriteitrisicoanalyse van [VERTROUWELIJK] overgelegd, gedateerd 20 juni 2024. Daarbij licht Erez toe dat er op dit moment geen handel in springpaarden wordt beoefend en er daarom ook geen concreet risico op witwassen bestaat. Daarom kan Erez slechts de 'meest denkbare' scenario's benoemen, maar neemt zij toch al maatregelen om witwassen onmogelijk te maken. Verder stelt Erez dat zij beducht is op een aantal specifieke witwasrisico's in de paardenhandel, namelijk gerelateerd aan: (1) de manipulatie van prijzen, (2) complexe transactie, (3) gebruik van stromannen, (4) internationale transacties en (5) verlies van reputatie. Die risico's mitigeert Erez door maatregelen die zien op: (1) *Know Your Customer* (KYC), (2) *Due Diligence* en (3) transparante boekhouding. In de aangepaste versie van de integriteitrisicoanalyse heeft Erez voornoemde risico's en mitigerende maatregelen toegevoegd onder het kopje 'Analyse van alle geïdentificeerde integriteitsrisico's'.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Reactie DNB

148. Dat er volgens Erez op dit moment nog geen handel in springpaarden plaatsvindt en er zich daarom nog geen witwasrisico's kunnen voordoen is niet relevant. Uit het DVD blijkt immers dat de entiteit is opgezet met als doel om paarden te gaan kopen en verkopen. Erez dient volgens artikel 26, eerste lid, Wtt 2018 kennis te hebben van het doel van hetgeen de cliënt beoogt met de trustdienstverlening en de daarmee verbonden integriteitsrisico's te onderzoeken. Die integriteitsrisico's moet Erez bij aanvang van de dienstverlening in beeld hebben en niet pas op het moment dat er daadwerkelijk transacties plaatsvinden. Er kan dus ook niet worden volstaan met de opmerking dat de integriteitsrisico's pas door Erez geanalyseerd zullen worden op het moment dat er paarden gekocht of verkocht worden.
149. DNB overweegt dat Erez verder in bezwaar geen nieuwe gronden heeft aangevoerd gericht tegen de tekortkomingen die DNB heeft vastgesteld in de documentatie die tijd van het Primaire Besluit ten aanzien van [VERTROUWELIJK] beschikbaar was. DNB verwijst dan ook naar randnummers 324 – 326 van het Primaire Besluit waarin DNB op de zienswijze van Erez is ingegaan en heeft toegelicht waarom Erez ten aanzien van [VERTROUWELIJK] nog steeds in overtreding was van artikel 26, eerste, tweede en derde lid, van de Wtt 2018.
150. Over de aangepaste versie van de integriteitrisicoanalyse van [VERTROUWELIJK] overweegt DNB als volgt. DNB constateert dat Erez in de aangepaste risicoanalyse de verschillende risico's op witwassen bij de handel in springpaarden nu concreter geïdentificeerd en benoemd heeft, met name waar het gaat om manipulatie van prijzen en het gebruikmaken van tussenpersonen. De gestelde mitigerende maatregelen schieten echter nog steeds tekort, omdat deze onvoldoende concreet zijn. Zo wordt er weliswaar gesteld dat contante betalingen zijn uitgesloten, maar niet duidelijk wordt hoe Erez dit precies (vooraf) gaat afdwingen; dit geldt zeker in Duitsland waar contante betalingen nog altijd gebruikelijk zijn. Ten aanzien van het gebruik van tussenpersonen/stromannen wordt ook niet duidelijk hoe Erez onderzoek gaat doen naar wederpartijen bij transacties. Ook wordt niet toegelicht hoe Erez de marktwaarde van een paard concreet gaat verifiëren. Hoewel Erez in de goede richting zit, zijn de mitigerende maatregelen nog altijd te vaag, waardoor er onvoldoende gewaarborgd is dat de

geïdentificeerde risico's daadwerkelijk gemitigeerd worden tot een acceptabel niveau.

[VERTROUWELIJK]

151. Erez voert aan dat DNB in het Primaire Besluit, in reactie op de zienswijze en de bijlagen daarbij, heeft opgemerkt dat in de nader toegestuurde risicoanalyse wel een aantal risico's is benoemd, maar dat deze opsomming nog niet volledig is. In dat verband wijst DNB op het feit dat niet is genoemd dat het bedrijf [VERTROUWELIJK], en haar aandeelhouder [VERTROUWELIJK], in de Panama Papers voorkomen. Deze bedrijven hebben een link met de UBO, doordat de UBO met [VERTROUWELIJK] een schuldoverdrachtsovereenkomst heeft gesloten. Erez wijst er echter op dat sinds de aandelenoverdracht in januari 2018, dat wil zeggen meer dan vijf jaar geleden, deze beide entiteiten geen betrokkenheid meer hebben bij de doelvennootschap. Erez begrijpt dan ook niet waarom hieraan nog aandacht zou moeten worden besteed in het dienstverleningsdossier.
152. Daarnaast reageert Erez op de bevinding van DNB, dat de door Erez genoemde mitigerende maatregel voor het risico dat de doelvennootschap geen bankrekening heeft, niet afdoende is. Daarbij was de voorgestelde mitigerende maatregel kort samengevat dat Erez blijft proberen een eigen bankrekening te openen, zodat zij geldstromen goed kan monitoren, en tot die tijd post event controles en screenings uitvoert. Volgens Erez gaat DNB hier ten onrechte voorbij aan de veel uitgebreidere uitleg die Erez in de nieuwe risicoanalyse (bijlage 20 bij de zienswijze) heeft opgenomen.
153. Verder voert Erez aan dat de reactie van DNB op de mitigerende maatregel die Erez heeft voorgesteld voor het feit dat sprake is van een bevoegde buitendirecteur, vol staat met onjuistheden en suggestieve aannames. De voorgestelde mitigerende maatregel is "vertegenwoordiging buiten Erez om is niet mogelijk", maar DNB vraagt zich af hoe dat werkt als twee directeurs bevoegd zijn (namelijk één van het trustkantoor en één buitendirecteur), maar de directeur verbonden aan het trustkantoor geen zicht heeft op de bankrekening, die er volgens DNB lijkt te zijn bij [VERTROUWELIJK]. Erez wijst er echter op dat genoemde bankrekening al op 22 oktober 2015 is gesloten, en dat beide directeurs dus geen toegang tot een bankrekening hebben, omdat die er niet is. Erez vraagt zich af waarom zij dit verder had moeten toelichten.
154. Tot slot betwist Erez de conclusie van DNB in randnummer 311 van het Primaire Besluit dat ook in het bij de zienswijze gevoegde nieuwe acceptatiememorandum belangrijke risico's zouden ontbreken. Voor Erez is niet duidelijk om welke risico's het dan precies gaat.

Reactie DNB

155. Erez voert terecht aan dat wijzigingen in de structuur die zich meer dan vijf jaar geleden hebben voorgedaan, gezien dat tijdsverloop niet langer reden zouden moeten zijn om op te nemen in de toelichting op de groepsstructuur. Dat neemt niet weg dat deze entiteiten relevant waren voor de vaststelling van het vermogen en de herkomst van het vermogen van de UBO. De constructies en de wijzigingen in de zeggenschap lijken te duiden op 'loan back' constructies. Bovendien worden deze voormalige onderdelen van de structuur genoemd in de Panama Papers. Gelet hierop had van het mogelijke integriteitsrisico veroorzaakt door 'loan back' constructies met betrokkenheid van bedrijven die genoemd worden in de Panama Papers wel melding gemaakt moeten worden in het acceptatiememorandum.
156. Hoewel Erez stelt een veel uitgebreidere toelichting te hebben gegeven op de mitigerende maatregelen voor de omstandigheid dat [VERTROUWELIJK] niet beschikt over een bankrekening, is dat voor DNB geen aanleiding om op dit punt tot een andere conclusie te komen dan zij in het Primaire Besluit heeft getrokken. In die toelichting zet Erez vooral uiteen waarom het niet hebben

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

van toegang tot een bankrekening risicoverhogend is en merkt zij op dat zij op dit punt afhankelijk is van de bereidheid van banken om hun acceptatiebeleid aan te passen. Verder beaamt Erez dat zij dit risico slechts deels kan mitigeren door controle achteraf.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

157. Erez gaat echter niet in op de vraag hoe zij omgaat met de informatie die zij krijgt op basis van de achteraf uitgevoerde controle, dat wil zeggen welke gevolgen zij daaraan verbindt. Zolang die toelichting achterwege blijft, handhaaft DNB haar standpunt dat Erez zich er niet van heeft vergewist dat dit integriteitsrisico adequaat is ondervangen.
158. Uit de toelichting in bezwaar van Erez leidt DNB af dat haar overweging in randnummer 309 van het Primaire Besluit onjuist is. Hier ging DNB in op de door Erez voorgestelde mitigerende maatregel ten aanzien van het feit dat sprake is van een bevoegde buitendirecteur bij [VERTROUWELIJK]: "vertegenwoordiging buiten Erez om is niet mogelijk". Die maatregel houdt verband met het feit dat twee directeurs gezamenlijk bevoegd zijn, namelijk de buitendirecteur samen met een aan Erez verbonden directeur. DNB begrijpt op basis van de toelichting in bezwaar van Erez dat zij ten onrechte aannam dat de buitendirecteur wel toegang had tot een bankrekening bij [VERTROUWELIJK], terwijl dat niet gold voor de aan Erez verbonden directeur; Erez heeft erop gewezen dat die bankrekening in 2015 al is gesloten. Dat deze bevinding vervalt, laat echter onverlet dat Erez niet is ingegaan op de bevinding van DNB dat onduidelijk blijft hoe Erez ondanks het ontbreken van een bankrekening adequaat aan transactiemonitoring kan doen.
159. Ook handhaaft DNB haar standpunt dat in het acceptatiememorandum dat als bijlage 21 bij de zienswijze is gevoegd, gezien het voorgaande nog integriteitsrisico's ontbreken, dat de mitigerende maatregelen onvoldoende zijn en dat daarmee de integriteitsrisico's onvoldoende zijn gemitigeerd. DNB handhaaft dan ook de geconstateerde overtredingen van artikel 26, eerste tot en met het derde lid, Wtt 2018.

[VERTROUWELIJK]

160. Erez betoogt in bezwaar dat DNB in het Primaire Besluit haar zienswijze deels onbesproken heeft gelaten. Erez wijst erop dat zij in reactie op de veranderende geopolitieke situatie met de Russische inval in Oekraïne en de uitgevaardigde sancties, nieuwe documenten heeft opgesteld en dat zij tot heracceptatie is overgegaan. Erez betreurt het dat DNB hierop niet is ingegaan. Dat Erez heeft aangegeven los hiervan open te staan voor het aanbrengen van verduidelijkingen waar nodig en het verwerken hiervan in het plan van aanpak en de geïntroduceerde formulieren, laat onverlet dat zij van mening blijft dat de conclusie van DNB dat Erez artikel 26, eerste tot en met derde lid, van de Wtt 2018 heeft overtreden, moet vervallen.

Reactie DNB

161. Erez voert in bezwaar geen nieuwe stellingen aan ten opzichte van wat zij in de zienswijze al heeft opgemerkt. Zij bestrijdt slechts de conclusie van DNB dat Erez de tekortkomingen niet zou hebben betwist; in dat verband wijst Erez op het feit dat zij door het opstellen van een nieuwe risicoanalyse en het overgaan tot heracceptatie, in een onzekere tijd na de Russische inval in Oekraïne, zou hebben laten zien de risico's zoveel mogelijk te hebben onderzocht en ondervangen. Daarmee gaat Erez echter opnieuw niet in op de bevindingen van DNB in randnummers 150 – 155 van het Primaire Besluit.
162. Daarin heeft DNB toegelicht dat in de risicoanalyse geen integriteitsrisico's zijn genoemd, maar slechts feitelijkheden. Daarnaast heeft DNB toegelicht waarom de daarin opgenomen mitigerende maatregelen op drie punten niet als adequate mitigerende maatregelen kunnen worden aangemerkt. Tot slot heeft DNB toegelicht dat in het acceptatiememorandum ook slechts feiten worden genoemd en niet de risico's die die feiten opleveren. Evenmin wordt

in het acceptatiememorandum de samenhang beschreven tussen de uitkomsten van het cliëntenonderzoek, de verbonden integriteitrisico's en waarom deze naar het oordeel van Erez zijn ondervangen.

163. Nu Erez in bezwaar deze bevindingen niet onderbouwd heeft bestreden, handhaaft DNB deze bevindingen en de conclusie dat Erez voor de doelvennootschap [VERTROUWELIJK] artikel 26, eerste tot en met het derde lid, Wtt 2018 heeft overtreden.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

[VERTROUWELIJK]

164. In het Primaire Besluit heeft DNB uiteengezet dat in de risicoanalyse slechts een opsomming van feitelijkheden gegeven wordt waarbij de risico's die hiermee gepaard gaan niet worden benoemd. Ook heeft Erez een aantal integriteitrisico's niet genoemd, zoals de integriteitrisico's die gepaard gaan met een achtergestelde obligatielening. Voorts is ook niet duidelijk welke mitigerende maatregel en/of omstandigheid welke integriteitrisico's (voldoende) beheerst. Voorts omvat het acceptatiememorandum niet alle relevante integriteitrisico's en beschrijft het acceptatiememorandum niet de samenhang tussen uitkomsten van het cliëntenonderzoek, de verbonden integriteitrisico's en waarom deze naar het oordeel van Erez zijn ondervangen.
165. In bezwaar heeft Erez haar stellingen uit de zienswijze gekopieerd en geen nieuwe gronden aangevoerd. DNB heeft in randnummers 317 – 323 van het Primaire Besluit echter al uiteengezet waarom de stellingen van Erez uit de zienswijze niet afdoen aan de tekortkomingen die DNB heeft geconstateerd. DNB handhaaft daarom haar conclusie dat Erez ten aanzien van het dossier [VERTROUWELIJK] artikel 26, eerste, tweede en derde lid, van de Wtt 2018 heeft overtreden.

[VERTROUWELIJK]

166. Erez voert aan dat zij de indruk heeft dat DNB een deel van de risicoanalyse die zij als bijlage 23 had meegestuurd met de zienswijze niet in haar beoordeling heeft betrokken. Daarom citeert Erez de in die bijlage opgenomen analyse in bezwaar volledig. Erez betwist de constatering van DNB in het Primaire Besluit dat Erez in deze analyse wel een aantal integriteitrisico's heeft geïdentificeerd, maar dat onduidelijk blijft wat de mitigerende werking is van de genoemde maatregelen. Erez beaamt dat niet alle risico's te mitigeren zijn en stelt dan ook dat dit is wat dit tot een hoog risico dossier maakt. Erez heeft een proces met de cliënt afgesproken waarmee er 'pre' en 'post event' screening is gerealiseerd. Dat is weliswaar iets anders dan het hebben van een bankrekening waar alleen Erez toegang toe heeft, maar het niet kunnen openen van een bankrekening is een probleem waarmee Erez in diverse dossiers te maken heeft en dat zij niet kan oplossen.
167. Verder voert Erez aan dat DNB uitgaat van een foute aanname, waar zij in het Primaire Besluit opmerkt dat het risico van betrokkenheid bij hoog-risicolanden gemitigeerd wordt doordat de deelnemingen niet actief zijn. Erez heeft niet gesteld dit risico aldus te mitigeren, maar heeft gesteld dat het inactief zijn van de deelnemingen in hoog-risicolanden een mitigerende *omstandigheid* vormt. Verder vindt Erez de bevinding van DNB dat het acceptatiememorandum van Erez onvoldoende zou zijn opmerkelijk, aangezien DNB deze bevinding reeds bij de definitieve bevindingenbrief van 3 april 2023 had laten vervallen. Volgens Erez heeft DNB dit gewijzigde inzicht niet gemotiveerd.

Reactie DNB

168. In randnummer 327 van het Primaire Besluit is DNB ingegaan op bijlage 23 bij de zienswijze van Erez. Erez stelt dat DNB een deel van de analyse niet in haar beoordeling heeft betrokken, maar geeft niet aan om welk deel dit dan zou gaan. Ten aanzien van het niet beschikken over een bankrekening heeft

DNB opgemerkt dat Erez het risico dat zij daardoor transacties niet kan monitoren niet heeft gemitigeerd. In bezwaar wijst Erez alleen op het feit dat zij geen invloed kan uitoefenen op het acceptatiebeleid van banken, maar vult zij niet aan op welke wijze zij het risico, dat zij transacties niet kan monitoren en dat zij voor informatie over eventuele transacties volledig afhankelijk is van de informatie die haar wordt verstrekt, heeft gemitigeerd. Op het punt van het risico dat deelnemingen in hoog-risicolanden teweeg brengt, heeft Erez in bezwaar gesteld dat ze hierover alleen een mitigerende omstandigheid heeft opgenomen. Erez heeft dus nog steeds niet toegelicht welke mitigerende maatregel ze op dit punt neemt.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

169. De bevinding die DNB met betrekking tot het acceptatiememorandum heeft laten vervallen had betrekking op het daarop, in afwijking van de eigen procedures van Erez, ontbreken van handtekeningen van het voltallige bestuur. Erez heeft dit in reactie op de voorlopige bevindingenbrief hersteld. Het vervallen van deze bevinding laat onverlet dat DNB in randnummer 157 van het Primaire Besluit heeft toegelicht dat in het acceptatiememorandum niet duidelijk is gemaakt welke mitigerende maatregel en/of omstandigheid welk integriteitsrisico beheerst, dat bepaalde maatregelen nog moeten worden getroffen voordat een integriteitsrisico wordt beheerst en dat sommige door Erez als hoog ingeschatte integriteitsrisico's niet worden geadresseerd door de mitigerende maatregelen. In bezwaar gaat Erez hierop niet in.
170. Gezien het voorgaande handhaaft DNB haar bevindingen en haar conclusie dat Erez voor de doelvennootschap [VERTROUWELIJK] artikel 26, eerste tot en met derde lid, Wtt 2018 heeft overtreden.

[VERTROUWELIJK]

171. DNB heeft in de primaire fase geconstateerd dat in het dossier genoemde mitigerende maatregelen om de aangetroffen integriteitsrisico's te mitigeren, algemeen van aard zijn en dat zonder nadere toelichting niet inzichtelijk is welke maatregel nu welk integriteitsrisico (voldoende) ondervangt. Tevens zijn er integriteitsrisico's, waarvan deels de impact hoog is, die door de mitigerende maatregelen niet worden ondervangen. Ook omvat het acceptatiememorandum niet alle relevante integriteitsrisico's die tijdens het cliëntenonderzoek zijn aangetroffen en beschrijft Erez niet de samenhang tussen uitkomsten van het cliëntenonderzoek, de verbonden integriteitsrisico's en waarom deze naar het oordeel van het bestuur van Erez zijn ondervangen.¹⁶
172. Bij haar zienswijze tegen de voorgenomen last onder dwangsom heeft Erez een hernieuwde risicoanalyse (bijlage 13) en een nieuw acceptatiememorandum (bijlage 24) ingediend. DNB heeft hierover in het Primaire Besluit opgemerkt dat op basis van deze bijlagen niet is vast te stellen in hoeverre daadwerkelijk alle gebreken zijn hersteld. Mogelijk zijn nog steeds niet alle integriteitsrisico's onderkend. Ook zijn de mitigerende maatregelen nog steeds algemeen weergegeven waardoor onzeker is of en in hoeverre deze effect sorteren. Daarmee blijft onduidelijk hoe de integriteitsrisico's adequaat worden ondervangen. Omdat het onderzoek naar de integriteitsrisico's onvoldoende is en de beheersmaatregelen evenzeer, schiet volgens DNB ook het acceptatiememorandum tekort.¹⁷
173. Erez voert in bezwaar aan het verbijsterend te vinden dat DNB dergelijke verstreckende conclusies trekt, maar deze niet onderbouwt. Het is Erez niet duidelijk wat DNB nog meer nodig zou hebben; volgens Erez zou DNB met de beide nieuwe documenten wel in staat moeten zijn te beoordelen dat zij aan de normen voldoet. Volgens Erez worden de grootste relevante risico's in het acceptatiememorandum benoemd. Ook zijn zowel de risico's als de mitigerende maatregelen duidelijk en bondig beschreven. De mitigerende maatregelen die DNB aanhaalt, komen volgens Erez niet voor in het

¹⁶ Zie randnummer 158 van het Primaire Besluit.

¹⁷ Zie randnummer 330 van het Primaire Besluit.

acceptatiememorandum. Zodoende vindt Erez de conclusie van DNB dat nu de risicoanalyse niet voldoende concreet is, het acceptatiememorandum dat ook niet is, te kort door de bocht.

Reactie DNB

174. Erez heeft zelf in de bij de zienswijze ingediende aangepaste risicoanalyse een aantal risico's geïdentificeerd, zoals het bestaan van een 'multi-layer'-structuur, betrokkenheid van diverse offshore jurisdicties en daarmee het risico op fiscale fraude. De hiervoor voorgestelde mitigerende maatregelen zijn naar de mening van DNB echter niet adequaat. Zo noemt Erez een aantal algemene beheersmaatregelen, zoals 'het zijn van enig bestuurder, de controle over de bankrekening en het verscherpte cliëntenonderzoek'. Daaruit valt echter niet op te maken of en zo ja, hoe deze maatregelen effectief zijn. Erez heeft daarnaast in het acceptatiememorandum een concrete maatregel genoemd, namelijk een verklaring van de advocaat van de UBO dat de UBO aan zijn belastingverplichtingen voldoet. Ook deze maatregel is niet adequaat, omdat de omstandigheid dat de UBO aan zijn belastingverplichtingen voldoet, niet betekent dat de structuur niet wordt gebruikt voor fiscale fraude. Daarbij is mede van belang dat deze verklaring geen betrekking heeft op andere entiteiten in de structuur en minderheidsaandeelhouders. Verder kan de maatregel 'continu vooraf alle transacties monitoren' niet als concrete beheersmaatregel worden aangemerkt; het gaat hier om het noemen van een wettelijke verplichting. DNB handhaaft na heroverweging, met aanvulling van de motivering, haar conclusie dat Erez artikel 26, eerste tot en met derde lid, van de Wtt 2018 heeft overtreden.

[VERTROUWELIJK]

175. In het Primaire Besluit heeft DNB aangegeven dat de door Erez in het DVD opgenomen maatregelen, namelijk screening, controle op bankrekeningen en transactiemonitoring, geen impact hebben op het door Erez genoemde verhoogde risico op fiscale fraude dat samenhangt met de aanwezigheid van een nominee shareholder in de structuur. Het verhoogde risico is daarmee niet adequaat ondervangen. In bezwaar heeft Erez haar stellingen uit de zienswijze gekopieerd en geen nieuwe gronden aangevoerd. DNB heeft in randnummers 332 en 333 van het Primaire Besluit echter al uiteengezet waarom de stellingen van Erez uit de zienswijze niet afdoen aan de tekortkomingen die DNB heeft geconstateerd. DNB handhaaft daarom haar conclusie dat Erez ten aanzien van het dossier [VERTROUWELIJK] artikel 26, eerste, tweede en derde lid, van de Wtt 2018 heeft overtreden.

4.2 Bezwaargrond ii: strijd met het lex-certabeginsel

176. Erez betoogt voorts dat voor zover al van enige overtreding sprake zou zijn, het daarbij gaat om normen waarvan de inhoud en reikwijdte niet aan Erez bekend konden zijn. Het zou eerder gaan om normen zoals DNB deze opvat en niet zoals in de wet of het Btt 2018 geformuleerd.

Reactie DNB

177. Dit betoog van Erez heeft zij ook in de zienswijze aangevoerd en daarop heeft DNB in randnummers 176 en 244 van het Primaire Besluit gereageerd. DNB verwijst daarnaar. DNB blijft bij haar standpunt dat de in de Wtt 2018 en het Btt 2018 neergelegde normen, met inachtneming van de toelichting daarop en de beleidsuitingen van DNB, voldoende duidelijk maken welke handelingen van Erez worden verwacht om aan de open normen te voldoen.

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Deze conclusie wordt bevestigd in rechtspraak.¹⁸

4.3 Bezwaargrond iii: DNB is uit op boeteoplegging, niet normoverdracht

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

178. Volgens Erez kan uit de opstelling van DNB ten opzichte van Erez de afgelopen jaren worden afgeleid dat DNB niet zozeer uit is op adequate normoverdracht, zoals zij zou behoren te doen, maar op boeteoplegging, althans in ieder geval formele handhaving. Nu onduidelijk is hoe Erez aan de gedragslijnen moet voldoen, is de kans groot dat Erez te zijner tijd vier keer EUR 25.000,- moet betalen, zodat de facto sprake is van boeteoplegging. Dat is in strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en de handhavingssystematiek, aangezien een last onder dwangsom is bedoeld voor normoverdracht en herstel, aldus Erez. Erez wijst er in dit verband ook op dat DNB de op 5 februari 2024 door Erez toegestuurde herziene SIRA, het procedurehandboek en de informatie inzake de complianceformulieren niet, althans niet zichtbaar, bij de beoordeling van de zienswijze heeft betrokken.

Reactie DNB

179. DNB deelt niet het standpunt van Erez dat DNB zou uit zijn op boeteoplegging. Erez heeft het volledig in eigen hand of zij dwangsommen zal verbeuren of niet. In het Primaire Besluit heeft DNB haar bevindingen en de tekortkomingen en overtredingen, die zij heeft aangetroffen bij Erez, uitgebreid beschreven. Die informatie, in combinatie met de wettelijke normen, toelichting daarop en overige guidance, zou Erez voldoende aanknopingspunten moeten bieden om te komen tot normconform handelen. Het betoog van Erez dat de facto sprake zou zijn van boeteoplegging slaagt daarom niet. Het is bovendien niet de eerste keer dat Erez met een maatregel van DNB is geconfronteerd: de last onder dwangsom is immers opgelegd op basis van de bevindingen uit het validatieonderzoek dat is gedaan naar de opvolging van een eerder door DNB gegeven aanwijzing.
180. Aan die aanwijzing is een onderzoek door DNB voorafgegaan waarin DNB een groot aantal overtredingen van de Wtt 2108 heeft vastgesteld bij Erez. Het onderzoek dat heeft geleid tot die aanwijzing vond plaats in de periode eind 2019 – begin 2020. De bij dat onderzoek vastgestelde overtredingen betroffen voor een groot deel dezelfde normen als die welke bij de onderhavige last onder dwangsom aan de orde zijn. Kennelijk is Erez er dus nog steeds niet in geslaagd om haar bedrijfsvoering en dienstverlening zo in te richten dat zij de voor haar geldende wettelijke verplichtingen naleeft. Het in 2019/2020 verrichte onderzoek heeft ook geleid tot een bestuurlijke boete vanwege het niet uitvoeren van een controle door de auditfunctie in 2019.
181. Het is in overeenstemming met het handhavingsbeleid van DNB om na een aanwijzing, als blijkt dat die niet tot volledig herstel heeft geleid, te kiezen voor een zwaardere maatregel, zoals in dit geval de last onder dwangsom. DNB volgt Erez dan ook niet in haar betoog dat sprake zou zijn van strijd met de handhavingssystematiek. Evenmin ziet DNB in waarop Erez doelt wanneer zij stelt dat DNB uit zou zijn op handhaving, in plaats van op normoverdracht. Met dit betoog miskent Erez dat zij, vanwege de inherent hoge risico's verbonden aan trustdienstverlening, een poortwachtersfunctie heeft ter bescherming van de integriteit van het Nederlandse financiële stelsel. Nu DNB al diverse keren bij Erez heeft vastgesteld dat zij de rol van poortwachter niet vervult, doordat zij verschillende wettelijke normen overtreedt, is formele handhaving kennelijk nodig om Erez tot normconform gedrag te brengen. Zoals DNB ook in het Primaire Besluit heeft toegelicht, heeft DNB geen adviseursrol.¹⁹ Het is de eigen verantwoordelijkheid van Erez

¹⁸ Rechtbank Rotterdam 12 juli 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:6117, r.o. 9.3 e.v., rechtbank Rotterdam 12 september 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:8322, r.o. 15.

¹⁹ Randnummer 186 van het Primaire Besluit.

om de overtredingen te beëindigen en de wettelijke regels na te leven.

182. Het betoog van Erez dat de in de last onder dwangsom opgenomen vier gedragslijnen onvoldoende bepaald zouden zijn, waardoor zij ondanks al haar inspanningen en investeringen toch het risico loopt om hoge bedragen aan dwangsommen te verbeuren, is niet onderbouwd. Erez herhaalt in dit verband dat de interpretatie door DNB van de aan de orde zijnde normen onkenbaar is en geen basis heeft in de wet of het besluit, maar specificeert niet op welke onkenbare interpretatie zij daarbij doelt. DNB heeft hiervoor (in randnummers 177, en specifiek terzake van de SIRA-normen randnummers 37-38) toegelicht waarom dit betoog van Erez niet slaagt. DNB is hierop ook in het Primaire Besluit al ingegaan, in randnummers 176, 244 en 336.
183. Het betoog van Erez dat DNB de op 5 februari 2024 door Erez ingediende herziene SIRA en het herziene procedurehandboek niet bij de beoordeling van de zienswijze zou hebben betrokken mist feitelijke grondslag. DNB is in randnummers 196 – 220 van het Primaire Besluit uitgebreid ingegaan op de herziene SIRA en in randnummers 223 – 235 op het herziene procedurehandboek. DNB verwijst naar deze beide beoordelingen in randnummer 341 van het Primaire Besluit.
184. Wat de herziene complianceformulieren betreft is in het Primaire Besluit opgemerkt dat Erez heeft gesteld te verwachten deze formulieren in het eerste kwartaal van 2024 te zullen implementeren. Ongeacht of dit is gebeurd of niet, laat dit onverlet dat DNB in het Primaire Besluit uitgebreid heeft toegelicht welke overtredingen van de Wtt 2018 en het Btt 2018 zij heeft vastgesteld. Erez heeft niet onderbouwd in welk opzicht de herziene complianceformulieren ten tijde van het Primaire Besluit op dit punt tot een andere conclusie zouden moeten leiden. Evenmin heeft Erez toegelicht welke gevolgen deze formulieren zouden moeten hebben in het kader van de heroverweging in bezwaar.
185. De slotsom uit het voorgaande is dat deze bezwaargrond niet slaagt. DNB handhaaft haar conclusie dat de in het Primaire Besluit neergelegde last onder dwangsom een geschikt middel was om de bij Erez geconstateerde overtredingen te beëindigen. Nu die overtredingen zijn geconstateerd in het kader van de beoordeling van naleving van de eerder opgelegde aanwijzing, concludeert DNB verder dat de last onder dwangsom noodzakelijk was en dat niet met een minder verstrekkende sanctie kon worden volstaan. De eerder opgelegde aanwijzing heeft immers onvoldoende tot herstel geleid. Tot slot komt DNB tot de conclusie dat de last onder dwangsom niet onevenredig is in verhouding tot het daarmee te dienen doel dat Erez normconform handelt. Hoewel de financiële gevolgen van deze formele maatregel groot kunnen zijn, heeft Erez het in eigen hand om te voorkomen dat zij daadwerkelijk dwangsommen zal verbeuren. De bij het Primaire Besluit geboden begunstigingstermijn van zes maanden is, mede gezien het hersteltraject dat eerder bij Erez heeft gelopen, een redelijke termijn.

4.4 Bezwaargrond iv: strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel

186. Erez betoogt dat de systematiek van het in vier delen opknippen van de dwangsom en de hoogte van de dwangsommen ondeugdelijk en ongemotiveerd is. Dit is volgens Erez bovendien in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel. Erez is subsidiair van mening dat de gedragslijnen aanzienlijk zouden moeten worden verduidelijkt en geconcretiseerd, en in subonderdelen moeten worden opgedeeld. Aan die subonderdelen zouden aanzienlijk lagere dwangsommen verbonden moeten worden, aldus Erez.

Reactie DNB

187. DNB had in het voorgenomen Primaire Besluit aanvankelijk gekozen voor één dwangsom van EUR 100.000,-. In het Primaire Besluit heeft DNB gekozen

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

voor een systematiek van een kwart van dit bedrag per lastonderdeel. Het betoog van Erez dat DNB die gewijzigde systematiek niet zou hebben toegelicht, mist feitelijke grondslag. In randnummer 349 van het Primaire Besluit heeft DNB toegelicht dat de stelling van Erez in de zienswijze dat het verbeuren van de maximale dwangsom (EUR 100.000,-) bij niet-nakoming van ieder afzonderlijk lastonderdeel onevenredig zou zijn, voor DNB aanleiding was om te kiezen voor een lagere dwangsom per lastonderdeel. Aldus was volgens DNB sprake van een evenwichtiger last. Erez heeft niet toegelicht waarom zij deze onderbouwing ondeugdelijk of onzorgvuldig vindt.

Datum
3 december 2024

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

188. Wat betreft het subsidiaire betoog dat de gedragslijnen aanzienlijk zouden moeten worden verduidelijkt en geconcretiseerd, verwijst DNB naar randnummer 182 hiervoor en naar randnummer 336 van het Primaire Besluit, waarin op een soortgelijk betoog van Erez al is ingegaan. Daaruit blijkt dat DNB van mening is dat zij heeft voldaan aan de in artikel 5:32a van de Awb neergelegde verplichting om de herstelmaatregelen nauwkeurig te omschrijven, zodat de overtreder niet in het duister hoeft te tasten omtrent wat moet worden gedaan om verbeuring van dwangsommen te voorkomen. Herstel in dit geval betreft het bereiken van het in de Wtt 2018 en het Btt 2018 omschreven resultaat of de omschreven inspanning, en de vastlegging daarvan. Het is niet aan DNB om te bepalen op welke wijze Erez dit resultaat of die inspanning bereikt c.q. levert.
189. Bij het vaststellen van de hoogte van de dwangsom is daarnaast relevant dat daarvan een zodanige prikkel moet uitgaan dat de opgelegde last wordt uitgevoerd zonder dat een dwangsom wordt verbeurd. Daarbij moet de hoogte van de dwangsom in redelijke verhouding staan tot de zwaarte van het geschonden belang en de beoogde werking van de dwangsom. Met inachtneming van die uitgangspunten heeft DNB de hoogte van de dwangsom bepaald op EUR 25.000 per lastonderdeel, met een maximum van EUR 100.000. Bij het in vele, kleinere onderdelen splitsen van de te herstellen overtredingen en het daaraan verbinden van lagere dwangsommen, bestaat het risico dat niet langer sprake is van een voldoende prikkel tot volledige nakoming van de last binnen de gestelde begunstigingstermijn, zodat deze niet strekt tot het voorkomen van verbeuring van dwangsommen. Om die reden heeft DNB ervoor gekozen de te verbeuren dwangsom in (slechts) vier delen te splitsen. Hiermee wordt enerzijds recht gedaan aan het evenredigheidsbeginsel, terwijl anderzijds de dwangsom nog voldoende prikkel tot nakoming geeft. Het bezwaar van Erez om op dit punt een andere systematiek te kiezen treft geen doel.

4.5 Conclusie

190. DNB heeft hiervoor toegelicht dat geen van de bezwaargronden van Erez slagen. DNB handhaaft, met aanvulling van de gronden zoals hierboven toegelicht, haar in het Primaire Besluit getrokken conclusie dat zij terecht bij Erez overtredingen heeft vastgesteld van de verplichting te beschikken over (i) een SIRA, die voldoet aan artikel 14, derde en vierde lid, Wtt 2018 in samenhang met artikel 10, aanhef en onder a, Btt 2018, (ii) een procedurehandboek, dat voldoet aan artikel 14, derde en vierde lid, Wtt 2018 in samenhang met artikel 16 Btt 2018, (iii) DVD's die voldoen aan artikel 26, eerste tot en met derde lid, Wtt 2018, en (iv) DVD's die voldoen aan artikel 27, tweede lid, aanhef en onder c, d, e en i, Wtt 2018. DNB handhaaft eveneens haar conclusie dat zij bevoegd was hiervoor een last onder dwangsom op te leggen en dat de last onder dwangsom, zoals in het Primaire Besluit neergelegd, een geschikte, noodzakelijke en evenredige maatregel was.
191. Wat betreft de in bezwaar overgelegde nieuwe versie van de SIRA (van laatstelijk 14 oktober 2024) concludeert DNB dat daarmee nog steeds niet aan de wettelijke vereisten is voldaan. Wat de nieuwe versie van het

procedurehandboek betreft, komt DNB tot de conclusie dat Erez drie van de vier bevindingen heeft hersteld, en dat op één punt, te weten de procedure voor de risicoclassificatie, nog niet volledig aan de norm wordt voldaan. DNB heeft daarnaast geconstateerd dat het procedurehandboek van 14 oktober 2024 tekortschiet op de onderdelen over de compliancefunctie (paragraaf 9 van het Procedurehandboek), het cliëntenonderzoek (paragraaf 15 en 16), de transactiemonitoring (paragraaf 18) en de auditfunctie (paragraaf 10). Deze tekortkomingen moeten in een nieuwe versie van het procedurehandboek door Erez worden hersteld.

Datum
3 december 2024

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

192. De nakoming van lastonderdelen (iii) en (iv) zal worden beoordeeld bij het validatieonderzoek door DNB in de periode december 2024/januari 2025. Dat betekent dat DNB voor deze lastonderdelen hier nog geen beoordeling ex nunc kan uitvoeren. Erez wordt, na afloop van een volledig validatieonderzoek, nader geïnformeerd over de beoordeling van de nakoming van de last en de in verband daarmee te nemen beslissing over invordering van mogelijk verbeurde dwangsommen.

5. Beslissing op bezwaar

193. De beslissing op bezwaar luidt als volgt: DNB verklaart het bezwaar **ongegrond** en laat het Primaire Besluit in stand, onder aanvulling van de motivering zoals opgenomen in dit besluit.

6. Proceskostenvergoeding

194. Erez heeft op grond van artikel 7:15, tweede lid, Awb verzocht om vergoeding van de in bezwaar gemaakte rechtsbijstandskosten. Nu het bezwaar niet heeft geleid tot herroeping van het Primaire Besluit, bestaat voor inwilliging van dit verzoek geen aanleiding.

7. Beroep

195. Tegen deze beslissing op bezwaar kan een belanghebbende, binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit, beroep instellen bij:

Rechtbank Rotterdam
Afdeling Publiek
Team 2 Bestuursrecht
Postbus 50951
3007 BM ROTTERDAM

196. Er kan ook digitaal beroep worden ingesteld bij genoemde rechtbank. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Meer informatie over het instellen van digitaal beroep is beschikbaar via <https://mijn.rechtspraak.nl>.

Hoogachtend,
De Nederlandsche Bank N.V.
[VERTROUWELIJK]
[VERTROUWELIJK]
Directeur

Bijlagen:

Datum
3 december 2024

Ons kenmerk
[VERTROUWELIJK]

Bijlage 2: Wettelijk kader

Wet toezicht trustkantoren 2018

Artikel 14, derde en vierde lid:

(...)

3. Ten behoeve van een integere en beheerste uitoefening van het bedrijf maakt een trustkantoor met zetel in Nederland periodiek een analyse van de risico's voor de integere bedrijfsvoering. Het trustkantoor met zetel in Nederland heeft procedures, processen en maatregelen waarmee de geïdentificeerde risico's gemitigeerd worden.
 4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de verplichtingen in dit artikel. Deze regels kunnen betrekking hebben op:
 - a. een integere bedrijfsuitoefening, waaronder wordt verstaan het tegengaan van:
(...)
 - b. het beheersen van bedrijfsprocessen en bedrijfsrisico's.
- (...)

Artikel 23, eerste lid, sub a.

Het is een trustkantoor verboden een zakelijke relatie aan te gaan of een trustdienst te verlenen, tenzij:

- a. het trustkantoor of een introducerende instelling cliëntenonderzoek heeft verricht en dit cliëntenonderzoek heeft geleid tot het in de artikelen 27 tot en met 30a, 33 en 34 bedoelde resultaat en er redelijkerwijs geen twijfel kan bestaan over de juistheid of volledigheid van dit resultaat;
- (...)

Artikel 26:

1. Een trustkantoor heeft kennis van het doel van hetgeen de cliënt beoogt met de trustdienstverlening en onderzoekt, mede aan de hand van de uitkomst van het in dit hoofdstuk voorgeschreven cliëntenonderzoek, of aan die dienstverlening integriteitsrisico's zijn verbonden.
2. Naar gelang de uitkomst van het onderzoek vergewist een trustkantoor zich ervan dat integriteitsrisico's verbonden aan zijn dienstverlening adequaat zijn ondervangen.
3. Een trustkantoor beschikt voor iedere cliënt over een acceptatiememorandum waarin de uitkomst van het cliëntenonderzoek, het onderzoek naar de verbonden integriteitsrisico's en de mate waarin deze worden ondervangen in samenhang tot elkaar zijn beschreven, en waarin de aanvaarding van de cliënt tot uitdrukking is gebracht.

[VERTROUWELIJK] Artikel 27, eerste en tweede lid:

1. Een trustkantoor verricht voor het aangaan van een zakelijke relatie gericht op het verlenen van de trustdiensten, bedoeld in de onderdelen a en b van de begripsomschrijving van trustdienst, alsmede bij het verlenen van die trustdiensten, onderzoek naar de cliënt en de doelvennootschap.
2. Het onderzoek stelt het trustkantoor in staat om met betrekking tot de doelvennootschap:

(...)

- c. de herkomst van het vermogen van de doelvennootschap vast te stellen;
- d. de vermogenspositie van de uiteindelijk belanghebbende van de doelvennootschap zoveel mogelijk met zekerheid vast te stellen;

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

- e. zoveel mogelijk met zekerheid te bepalen dat het vermogen als bedoeld in onderdeel c en het aan de vermogenspositie verbonden vermogen als bedoeld in onderdeel d uit legitieme bron afkomstig zijn;
- (...)
- i. de strekking waarmee de structuur van de groep waartoe de doelvennootschap behoort is opgezet vast te stellen; (...)
- (...)

Datum

3 december 2024

Ons kenmerk

[VERTROUWELIJK]

Besluit toezicht trustkantoren 2018

Artikel 10, aanhef en onder a:

Een trustkantoor draagt zorg voor:

- a. een systematische analyse van integriteitrisico's en een periodieke bijwerking daarvan;

(...)

Artikel 16:

Een trustkantoor beschikt over een actueel procedurehandboek dat voorziet in:

- a. procedures omtrent de naleving van de bij of krachtens de wet gestelde regels, waaronder in ieder geval:
 - (1) het vervullen van de compliancefunctie, bedoeld in artikel 15, eerste lid, van de wet;
 - (2) de uitoefening van de auditfunctie, bedoeld in artikel 15, tweede lid, van de wet;
 - (3) procedures met betrekking tot omgang met incidenten, waaronder de wijze van afhandeling en de administratieve vastlegging van incidenten zodanig dat wordt voldaan aan artikel 20 van de wet;
 - (4) de functiescheiding, bedoeld in artikel 19;
 - (5) integriteitgevoelige functies als bedoeld in artikel 12;
- b. procedures omtrent de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en het financieren van terrorisme;
- c. procedures omtrent de naleving van de Sanctiewet 1977.